

Številka: 35431-12/2023-2570-16

Datum: 13. 6. 2023

Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo izdaja na podlagi osmega odstavka 90. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22 in 18/23-ZDU-1O) v predhodnem postopku za poseg: Večstanovanjski stavbi ob Parmovi, nosilcu nameravanega posega RESIDENCE, poslovanje z nepremičninami, d.o.o., Kržičeva ulica 3, 1000 Ljubljana, ki ga po pooblastilu direktorice Tjaše Tomšič zastopa GIGA-R d.o.o., Hraše 19b, 1216 Smednik, naslednjo

O D L O Č B O

- I. Za nameravani poseg: Večstanovanjski stavbi ob Parmovi, na zemljiščih v k.o. 2636 Bežigrad s parcelnimi št. 2191/12, 2191/15, 2192/62, 2192/58, 2196/41, 2196/49, 2196/11, 2196/52, 2192/45, 2187/5, 2191/14, 2192/30, 2192/60, 2192/64, 2196/42, 2196/48, 2196/51, nosilca nameravanega posega RESIDENCE, poslovanje z nepremičninami, d.o.o., Kržičeva ulica 3, 1000 Ljubljana, **ni potrebno** izvesti presoje vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstvenega soglasja, ob upoštevanju naslednjih ukrepov:

1. Emisije snovi v podzemne vode

1.1. Omilitveni ukrepi za čas gradnje:

- na gradbišču se smejo uporabljati le tehnično ustrezna vozila in naprave;
- večja servisna dela na gradbenih strojih in napravah, pri katerih bi lahko prišlo do izlitja goriva ali olja iz stroja, se ne smejo izvajati na gradbišču temveč v ustrezno opremljenih servisnih delavnicah;
- preprečeno mora biti vsakršno izpiranje ali izcejanje goriv v podzemno vodo;
- vsi delavci na gradbišču morajo biti poučeni o nevarnosti izlitja goriva, motornega olja ali drugih nevarnih tekočin v tla in postopkih ravnanja v takšnih primerih. Vsako morebitno razlitje nevarnih snovi, ki predstavlja možnost za onesnaženje tal ali podzemne vode, je potrebno takoj sanirati. Za primer tovrstnih dogodkov mora biti izdelan poslovnik (načrt ravnanja), na vsem dostopnem mestu pa mora biti vsem delavcem na gradbišču na voljo takoj dostopna oprema za ukrepanje (absorpcijsko sredstvo in druga oprema);
- na gradbišču se lahko skladiščijo le takšne količine nevarnih snovi (kemikalij), ki še omogočajo nemoten potek del. Skladiščenje nevarnih snovi mora biti urejeno v posebnem kontejnerju ali pod nadstrešnico za zaščito pred atmosferskimi vplivi in na neprepustno urejeni površini z lovilno skledo, ki lahko v primeru tekočih nevarnih kemikalij zadrži razlite kemikalije do najmanj dvakratne prostornine največje embalažne enote, v kateri se hranijo tekoče kemikalije. Kemikalije morajo biti skladiščene v originalni embalaži, ki mora biti tudi ustrezno označena;
- vse morebitne nevarne odpadke (zaoljene krpe, odpadna embalaža olj, mazivin druge) je treba zbirati ločeno v ustrezno označenih zaprtih posodah in jih do oddaje zbiralcu ali izvajalcu obdelave začasno skladiščiti na mestu, zaščitenem pred atmosferskimi vplivi in na način, da ne morejo imeti negativnih vplivov na okolje;

- uporaba gradbenega materiala, iz katerega se lahko izločajo snovi, škodljive za vodo, ni dovoljena;
- na gradbišču so dovoljene le kemične sanitarije ali sanitarije z urejenim odvajanjem v javno kanalizacijo;
- najnižja etaža podzemne garaže mora biti urejena kot zadrževalni sistem, vodotesno, brez odtokov, tlaki morajo biti odporni na snovi, ki lahko izhajajo iz motornih vozil (kot so motorna goriva, olja, maziva, in druge), da se prepreči onesnaženje tal ter podzemne vode z nevarnimi snovmi.

2. Emisije snovi v zrak in emisije hrupa

2.1. Omilitveni ukrepi za čas gradnje:

- pred pričetkom izvajanja gradbenih del mora nosilec nameravanega posega zagotoviti izvedbo dveh začasnih polnih gradbiščnih ograj višine 2,5 m in skupne dolžine 243 m (vzhodni rob v smeri Parmove ulice dolžina 120 m, zahodni rob v smeri IVKC dolžina 123 m);
- na območju nameravanega posega je treba v primerih, ko je uradno razglašeno čezmerno onesnaženje zraka z delci PM₁₀, na gradbišču omejiti dela, ki povzročajo prašenje (zemeljska dela);
- na internih transportnih poteh na območju gradbišča je treba omejiti hitrosti vožnje transportnih vozil na največ 10 km/h;
- gradbena dela na odprtih površinah (vsa dela, kjer obratuje težka gradbena mehanizacija in običajno vključujejo predvsem zemeljska dela) se lahko izvajajo le med delavniki v dnevnem obdobju med 6. in 18. uro ter ob sobotah med 6. in 16 uro;
- prevoz gradbenega in izkopnega materiala po javnem cestnem omrežju se sme izvajati le v dnevnem obdobju, med delavniki med 6. in 18. uro ter ob sobotah med 6. in 16. uro;
- prevoz gradbenega in izkopnega materiala je treba voditi iz obstoječega cestnega priključka Dunajska – Ulica Bežigrad – križišče Parmova/Bežigrad – cesta C6, dostop do gradbišča iz Džamijske ceste na severni meji nameravanega posega;
- za zmanjšanje vznemirjenosti prebivalcev zaradi hrupa gradbišča je treba v času najbolj intenzivne gradnje obveščati bližnje prebivalce o vrsti in predvidenem trajanju hrupnih del;
- dosledno je treba spremljati in obravnavati vse pritožbe prebivalcev zaradi hrupa v času gradbenih del;
- med gradnjo se je treba izogibati impulznemu hrupu (kot je udarjanje, padci predmetov, udarjanje loput pri raztovarjanju tovornih vozil, in drugo).

3. Vibracije

3.1. Omilitveni ukrepi za čas gradnje:

- pred pričetkom gradnje je treba izdelati kataster obstoječih poškodb na objektih, vključno z izvedbo meritev širine karakterističnih razpok na označenih mestih, na najbolj izpostavljenih objektih v okolici gradbišča;
- v času izvedbe zemeljskih del in zaščite gradbene jame je treba izvesti monitoring vibracij.

II. Ta odločba preneha veljati, če se nameravani poseg ne začne izvajati v petih letih od njene pravnomočnosti.

III. V tem postopku stroški niso nastali.

Obrazložitev

Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo, Direktorat za okolje (v nadaljevanju ministrstvo), je dne 28. 3. 2023 s strani nosilca nameravanega posega RESIDENCE, poslovanje z nepremičninami, d.o.o., Kržičeva ulica 3, 1000 Ljubljana, ki ga po pooblastilu direktorice Tjaše Tomšič zastopa GIGA-R d.o.o., Hraše 19b, 1216 Smlednik (v nadaljevanju nosilec nameravanega posega), prejelo vlogo za izvedbo predhodnega postopka za nameravani poseg: Večstanovanjski stavbi ob Parmovi, v skladu z 90. členom Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22 in 18/23 – ZDU-1O, v nadaljevanju ZVO-2).

K vlogi je nosilec nameravanega posega priložil naslednjo dokumentacijo:

- Strokovno oceno možnih pomembnih vplivov na okolje za večstanovanjski stavbi ob Parmovi, ki jo je pod št. 138/2022 dne 28. 3. 2023 izdelalo podjetje GIGA-R d.o.o., Hraše 19b, 1216 Smlednik;
- Projektno dokumentacijo za pridobitev mnenj in gradbenega dovoljenja za večstanovanjski stavbi ob Parmovi, št. projekta: 354/22, februar 2023, Bevk Perović arhitekti d.o.o., Dunajska 49, 1000 Ljubljana;
- Elaborat preprečevanja in zmanjševanja emisije delcev iz gradbišča, Večstanovanjski stavbi ob Parmovi ulici v Ljubljani, št. 2023-005b, marec 2023, EPI SPEKTRUM d.o.o., Strossmayerjeva ulica 11, 2000 Maribor;
- Strokovno oceno obremenitve s hrupom med gradnjo in obratovanjem, Večstanovanjski stavbi ob Parmovi ulici v Ljubljani, št. 2023-005, marec 2023, EPI SPEKTRUM d.o.o., Strossmayerjeva ulica 11, 2000 Maribor;
- Pooblastilo za zastopanje z dne 27. 2. 2023;
- Potrdilo o plačilu upravne takse v višini 22,60 eur z dne 28. 3. 2023.

Vlogo je nosilec nameravanega posega, na podlagi poziva ministrstva št. 35431-12/2023-2550-10 z dne 22. 5. 2023, dne 7. 6. 2023 dopolnil z naslednjo dokumentacijo:

- dokumentom z naslovom »Dopolnitev vloge za predhodni postopek za poseg: Večstanovanjski stavbi ob Parmovi, številka zadeve 35431-12/2023-2550-10« z dne 7. 6. 2023;
- Strokovno oceno možnih pomembnih vplivov na okolje za večstanovanjski stavbi ob Parmovi, ki jo je pod št. 138/2022 dne 28. 3. 2023, dopolnitev 7. 6. 2023 izdelalo podjetje GIGA-R d.o.o., Hraše 19b, 1216 Smlednik (v nadaljevanju Strokovna ocena);
- Elaboratom preprečevanja in zmanjševanja emisije delcev iz gradbišča, Večstanovanjski stavbi ob Parmovi ulici v Ljubljani, št. 2023-005b, marec 2023, dopolnitev junij 2023, EPI SPEKTRUM d.o.o., Strossmayerjeva ulica 11, 2000 Maribor (v nadaljevanju Elaborat preprečevanja in zmanjševanja emisije delcev iz gradbišča);
- Strokovno oceno obremenitve s hrupom med gradnjo in obratovanjem, Večstanovanjski stavbi ob Parmovi ulici v Ljubljani, št. 2023-005, marec 2023, dopolnitev junij 2023, EPI SPEKTRUM d.o.o., Strossmayerjeva ulica 11, 2000 Maribor (v nadaljevanju Strokovna ocena obremenitve s hrupom med gradnjo in obratovanjem);
- Mnenjem o vplivu izvedbe temeljenja in zaščite gradbene jame na okolne objekte, Objekt: Večstanovanjski stavbi ob Parmovi, št. 23-01-2022 mnenje.doc, SIP d.o.o., Gorazd Strniša, univ.dipl.inž.grad. (v nadaljevanju mnenje SIP).

Vlogo je nosilec nameravanega posega ponovno dopolnil dne 12. 6. 2023 z naslednjo dokumentacijo:

- Dokumentom z naslovom »Dopolnitev vloge za predhodni postopek za poseg: Večstanovanjski stavbi ob Parmovi, številka zadeve 35431-12/2023-2550-10« z dne 12. 6. 2023;
- DGD, Stanovanjsko poslovni kompleks PARMOVA, Načrt: Lokacijski prikazi, PRIKAZ ZDRUŽITVE PARCEL, M 1:500, št. projekta 354/22, junij 2023, Bevk Perović arhitekti, Dunajska 49, 1000 Ljubljana;

- Odločbo, ki jo je pod št. 02152-24954/2023-2552-2 dne 17. 5. 2023 izdala Geodetska uprava Republike Slovenije, Območna geodetska uprava Murska Sobota, Geodetska pisarna Gornja Radgona, Kerenčičeva ulica 3, 9250 Gornja Radgona.

V skladu s prvim odstavkom 90. člena ZVO-2 mora nosilec nameravanega posega v okolje iz četrtega odstavka 89. člena tega zakona od ministrstva zahtevati, da ugotovi, ali je za nameravani poseg treba izvesti presojo vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje ali integralno gradbeno dovoljenje v skladu z zakonom, ki ureja graditev. Pri ugotovitvi iz prvega odstavka 90. člena ZVO-2 ministrstvo upošteva merila, ki se nanašajo na značilnosti nameravanega posega v okolje, njegovo lokacijo in značilnosti možnih vplivov posega na okolje, ter kjer je to ustrezno, rezultate morebitnih že izvedenih presoj v skladu s tem zakonom in s predpisi, ki urejajo ohranjanje narave, varstvo voda, varstvo kulturne dediščine, varstvo gozdov in sevalno varnost (četrti odstavek 90. člena ZVO-2).

Obveznost presoje vplivov na okolje se ugotavlja v skladu z Uredbo o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 51/14, 57/15, 26/17, 105/20 in 44/22-ZVO-2).

V skladu s točko G Urbanizem in gradbeništvo, G.II Graditev objektov, G.II.1.1 Priloge 1 Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, je izvedba predhodnega postopka obvezna, če gre za druge stavbe, ki presegajo bruto tlorisno površino 10.000 m² ali nadzemno višino 50 m ali podzemno globino 10 m.

Iz predložene dokumentacije izhaja, da nameravani poseg obsega gradnjo dveh večstanovanjskih stavb s pripadajočo kletno garažo. Bruto tlorisna površina (BTP) stavb bo maksimalno 22.912,6 m², 15.145,5 m² nadzemno in 7.767,1 m² podzemno. Najvišja višina stavbe bo 24,5 m nad koto pritličja, sredinski del bo visok 15,5 m (objekt E1) in 18,5 m (objekt F1). Globina bo do – 5,5 m (kota spodnjega dela AB plošče). Izkopi se bodo izvedli približno do – 6 m. Glede na to, da nameravani poseg z BTP 22.912,6 m² presega prag 10.000 m² bruto tlorisne površine iz točke G.II.1.1 Priloge 1 Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, je zanj obvezna izvedba predhodnega postopka.

Ugotovitveni postopek

Ministrstvo je po ugotovitvi, da je nosilec nameravanega posega posredoval popolno dokumentacijo, skladno s sedmim odstavkom 90. člena ZVO-2, ki določa, da ministrstvo zagotovi javnosti vpogled v vlogo za predhodni postopek za nameravane posege iz tretjega odstavka 89. člena tega zakona tako, da jo skupaj z javnim naznanilom objavi na osrednjem spletnem mestu državne upravne ter zainteresirani javnosti zagotovi pravico do sodelovanja z dajanjem mnenj in pripomb, z javnim naznanilom številka 35431-12/2023-2570-3 z dne 13. 4. 2023 obvestilo zainteresirano javnost o prejeti vlogi za izvedbo predhodnega postopka. Javnosti je bilo v skladu s sedmim odstavkom 90. člena ZVO-2 omogočeno dajanje mnenj in pripomb 30 dni od roka določenega v javnem naznanilu, to je od 18. 4. 2023 do 17. 5. 2023.

V tem času na ministrstvo ni bila posredovana nobena pripomba. Prav tako v tem času ministrstvo ni prejelo nobene zahteve za vstop.

V postopku je bilo na podlagi predložene in pridobljene dokumentacije ugotovljeno, kot sledi iz nadaljevanja obrazložitve te odločbe.

Opis obstoječega stanja

Nameravani poseg je predviden v centru Mestne občine Ljubljana, med Parmovo ulico, Kurilniško ulico in Džamijsko ulico.

Na lokaciji nameravanega posega se trenutno nahaja več objektov, ki so predvideni za odstranitev (Biljardna hiša, Prostor 5, garaže). Na severozahodnem delu obravnavanega

območja je travnik, na robu katerega je visoko grmičevje. Na sredini severnega dela ob Džamijski ulici je peščena površina. Na vzhodnem delu območja ob Parmovi ulici so urejene parkirne površine, ki so deloma asfaltirane, deloma makadamske. Ob robu območja in v večini osrednjega dela je teren višinsko poravnán z okoliškim terenom oziroma cestami (spodaj so v delu garaže starejše izvedbe), na severnem delu, kjer je peščena površina je teren nižji od okoliškega za ca. 3 m. Ob Parmovi (izven območja urejanja) in Kurilniški ulici je urejen drevored. V obstoječem stanju zahodno od območja nameravanega posega stoji Džamija, vzhodno stanovanjske hiše, južno pivovarna Union. Med lokacijo in pivovarno Union poteka železniška proga (Ljubljana – Kamnik Graben, Ljubljana – Jesenice).

Območje nameravanega posega se prostorsko ureja z naslednjimi prostorskimi akti:

- Odlok o občinskem prostorskem načrtu Mestne občine Ljubljana – strateški del (Uradni list RS, št. 78/10, 10/11 - DPN, 72/13 - DPN, 92/14 - DPN, 17/15 - DPN, 50/15 - DPN, 88/15 - DPN, 12/18 - DPN in 42/18);
- Odlok o občinskem prostorskem načrtu Mestne občine Ljubljana – izvedbeni del (Uradni list RS, št. 78/10, 10/11 – DPN, 22/11 – popr., 43/11 – ZKZ-C, 53/12 – obv. razl., 9/13, 23/13 – popr., 72/13 – DPN, 71/14 – popr., 92/14 – DPN, 17/15 – DPN, 50/15 – DPN, 88/15 – DPN, 95/15, 38/16 – avtentična razlaga, 63/16, 12/17 – popr., 12/18 – DPN, 42/18, 78/19 – DPN in 59/22; v nadaljevanju OPN MOL ID) in
- Odlok o občinskem podrobnem prostorskem načrtu 173 Parmova (Uradni list RS, št. 71/18; v nadaljevanju OPPN).

Lokacija nameravanega posega se nahaja v enoti urejanja prostora EUP BE-543. Po osnovni namenski rabi gre za območja stavbnih zemljišč in po podrobni namenski rabi za Osrednja območja centralnih dejavnosti – CU. Sem spadajo območja historičnega jedra ali novih jeder, kjer gre pretežno za prepletanje trgovskih, oskrbnih, storitvenih, upravnih, socialnih, zdravstvenih, vzgojnih, izobraževalnih, kulturnih, verskih in podobnih dejavnosti ter bivanje. Za EUP znaša delež stanovanj največ 90 % BTP.

Opis nameravanega posega

Nosilec nameravanega posega načrtuje izgradnjo dveh večstanovanjskih stavb – stanovanjskih blokov. V pritličju Objekta 1 so predvideni tudi trgovski prostori, ki se odpirajo proti Parmovi ulici. Pod obema objektoma je predvidena klet etažnosti 1K s skupno 214 parkirnimi mesti (PM). V kleti so predvideni tudi servisni prostori. BTP stavb bo maksimalno 22.912,6 m², 15.145,5 m² nadzemno in 7.767,1 m² podzemno. Višina stavbe bo + 24,5 m oz. sredinski del + 15,5 m (objekt E1) in + 18,5 m (objekt F1). Globina bo: - 5,5 m (kota spodnjega dela AB plošče). Izkopi se bodo izvedli približno do – 6 m.

Objekt 1 (1E):

BTP skupaj: 8185,6 m²

BTP nad terenom: 7.533 m²

BTP pod terenom: 652,6 m²

Zazidalna površina: 1.387,4 m²

Število stanovanj: 73

Objekt 1 je vzporeden s Parmovo ulico. Zasnovan je kot enoten podolgovat volumen etažnosti K+P+4, na katerega je na obeh koncih postavljen po en stolpič, na severu etažnosti P+6, na jugu etažnosti P+7. Z vzhodno fasado je postavljen na linijo pozidave ob Parmovi ulici. Program objekta je večstanovanjska stavba s trgovskimi prostori v pritličju.

Predviden maksimalni gabarit nad terenom:

- merjeno od kote pritličja (po OPPN): (D x Š x V): 62,2 m (65,4 m z balkoni) x 20,5 m (22,1 z balkoni) x 14,2 m (srednji del) / 24,5 m (stolpiča)
- merjeno od kote terena: (D x Š x V): 62,2 m (65,4 m z balkoni) x 20,5 m (22,1 z balkoni) x 14,2 m (srednji del) / 24,4 m (stolpiča)

Predvidene kote terena in kota pritličja:

- kota terena 299,00 m n. v.
- kota pritličja 299,00 m n. v.

Objekt 2 (1F):

BTP skupaj: 7.612,5 m²

Zazidalna površina: 1.362,8 m²

Število stanovanj: 82

Objekt 2 je vzporeden z Džamijsko ulico. Zasnovan je kot enoten podolgovat volumen, etažnosti P+5.

Predviden maksimalni gabarit nad terenom:

- merjeno od kote pritličja (po OPPN): (D x Š x V): 62,2 m (65,4 m z balkoni) x 18,9 m (22,1 m z balkoni) x 18,5 m
- merjeno od kote terena: (D x Š x V): 62,2 m (65,4 m z balkoni) x 18,9 m (22,1 m z balkoni) x 19 m

Predvidene kote terena in kota pritličja:

- kota terena 299,00 m n. v.
- kota pritličja 299,50 m n. v.

Objekt 3 – kletna garaža:

BTP: 7114,5 m²

Klet v eni etaži zavzema pretežni del obravnavane gradbene parcele in sega pod oba objekta, cesto C1 ter pretežni del površine med objektoma ter cesto C6 in Parmovo ulico. V osrednjem delu večnamenske ozelenjene ploščadi kleti ni in je ohranjen stik z geološko podlago. Izvozno uvozna rampa je predvidena v osrednjem delu med objektoma, bliže Objektu 2 (1F po OPPN) in vzporedno z njim ter se priključuje na Džamijsko ulico (cesta C2).

Predviden maksimalni gabarit pod terenom:

- D x Š: 106,2 m × 78,1 m
- maksimalna globina (od terena): 5,5 m; gradbena jama bo segala do kote ca. - 6 m

Predvidene kote terena in kota kleti:

- kota terena 299,00 m n.v.
- kota kleti 294,40 m n. v.

Izvedeno bo plitko temeljenje. Konstrukcija objektov bo v celoti armiranobetonska, kombinacija AB sten plošč in slopov, temeljena na temeljni AB plošči.

Strehe objektov bodo ravne, povečini ozelenjene razen na območju inštalacij. Deloma (na osrednjem, nižjem delu objekta 1E) bodo strehe izkoriščene za terase stanovanj. Na strehah so predvidene tehnične naprave, ki bodo oblikovno zastrte. Po potrebi (glede na zahteve PURES-a) se bo na strehe umestila fotovoltaika.

Obravnavano območje se napaja iz Parmove ulice na vzhodu ter je omejeno z Džamijsko ulico na severu (cesta C2) ter zahodu (cesta C6). Cesta C1, ki je na območju obravnave na skrajnem južnem delu in povezuje Cesto C6 ter Parmovo ulico je zasnovana kot območje umirjenega prometa in bo višinsko urejena na nivoju hodnika za pešce. Uvoz (pokrita klančina) v kletno garažo je predviden iz ceste C2 (Džamijska ulice). Dovoz do objekta (garaže) bo po Parmovi/Džamijski ulici.

Parkiranje za potrebe objektov bo urejeno v kletni garaži, kjer bo urejenih 214 parkirnih mest. Streha nad klančino bo v pretežnem delu zasajena in ozelenjena kot del zunanje ureditve. Na terenu parkirnih mest za vozila ne bo. Na ploščadi ob Parmovi, bo pred objektom E1 dovoljeno ustavljanje za potrebe dostave lokalov. Pod obema objektoma je predvidena klet etažnosti 1K s skupno 214 PM. Število izmenjav na posamezno parkirno mesto: dnevno obdobje 1,5 x, večerno obdobje 0,5 x, nočno obdobje 0,1 x. Na terenu bodo urejene kolesarske steze in stojala za kolesa, v sklopu stavb bo tudi kolesarnica. Predvidenih je 312 PM za kolesa.

Za zunanjo ureditev bo izdelan načrt krajinske arhitekture. Kot je predvideno z OPPN bo načrt krajinske arhitekture upošteval pogoje za ureditev zunanjih površin: dostop funkcionalno oviranim ljudem, ploščadi in pešpoti morajo biti tlakovane ter opremljene z mikro urbano opremo in primerno osvetljene, elementi mikro urbane opreme morajo biti v posamezni prostorski enoti enotno oblikovani. Med Parmovo ulico in objektom E1 je predvidena utrjena promenada z urbano opremo, ki je od Parmove ulice ločena z zelenim pasom – drevoredom. Med objektoma je predvidena osrednja zelenica, delno nad kletno garažo, delno na raščnem terenu, ki omogoča zasaditev večjih dreves. V sklopu zelenice so predvidene utrjene poti in površine. Otroška igrišča so predvidena kot večja pasovna utrjena površina v sklopu osrednje zelenice. Proti objektom je predvidena zasaditev, ki bo zagotavljala privatnost stanovanjem v pritlehnih nadstropjih. V prostorski enoti PE1 je treba zasaditi najmanj 43 dreves (tako bo v okviru nameravanega posega, ki zavzema približno polovico PE1 zasajenih vsaj 22 dreves), za ponikanje padavinskih vod je treba zagotoviti površine na raščnem terenu.

Širše območje lokacije nameravanega posega je komunalno in energetska opremljeno (vodovod, kanalizacija, vročevod, plinovod, distribucijsko omrežje električne energije, telekomunikacijsko omrežje).

Preko severovzhodnega dela območja, iz smeri Džamijske ulice, poteka betonski zbiralnik A4 dimenzije DN2100 mm, ki se v križišču Likozarjeve in Parmove ulici združi z betonskim zbiralnikom DN1100 mm z južnega dela Parmove, ter nadaljuje proti vzhodu, v smeri Dunajske ceste. Zbiralnik A4 je potrebno prestaviti v cesto C2 oziroma zelenico vzdolž južne strani ceste C2 (Džamijsko na severu območja obdelave) ter v cesto C5 (Parmovo), vzdolž vzhodnega roba območja obdelave. Na širšem območju je zgrajeno kanalizacijsko omrežje v mešanem sistemu za odvod komunalne odpadne in padavinske vode. Javni kanalizacijski sistem se zaključi s centralno ČN Ljubljana. Priključitev se izvede z novimi kanalizacijskimi priključki na obstoječe javno omrežje odpadne kanalizacije. Padavinske vode s streh in utrjenih nepovoznih površin se bodo najprej očiščene v peskolovih ponikale preko ponikalnic v podtalje. Industrijske odpadne vode ne bodo nastajale. Zunanjih parkirnih površin, ki bi se odvajale preko lovilnika olja, ne bo. Odvodnjavanje mest na ploščadi, kjer bo dovoljeno kratkotrajno ustavljanje za potrebe dostave bo urejeno preko ustreznih lovilnikov olj.

Predviden je priključek na javni vodovod.

Načrtovani stavbi se za potrebe ogrevanja in pripravo sanitarne tople vode se bosta priključili na sistem daljinskega ogrevanja – vročevodno omrežje. Objekt ne bo priključen na plinovodno omrežje. Ogrevanje stanovanj in priprave tople sanitarne vode je predvideno preko stanovanjskih toplotnih postaj ločeno za posamezno stanovanjsko enoto v posamezni etaži. Razvodi ogrevanja bodo potekali pod stropom garaže in v vertikalnih jaških. Odštevalni števeci za vodo in ogrevanje ter zaporni elementi so predvideni v sklopu stanovanjske toplotne postaje. Predvideno je talno ogrevanje stanovanj in v kopalnicah dodatno lestvični kopalniški radiator.

Prezračevanje bo lokalno oziroma stanovanjsko, kar pomeni, da bo imela vsaka stanovanjska enota svojo prezračevalno (rekuperacijo) napravo, nameščeno v stanovanju. Zajem zraka bo na fasadi, izpust na fasadi ali strehi. Na strehi tako ne bo nobenih hrupnih naprav. Enak sistem bodo imeli lokali v pritličju objekta ob Parmovi. Hlajenja ne bo. Izvedla se bo samo predpriprava – cevi za morebitno kasnejšo vgradnjo split sistema v lastni režiji stanovalcev za vsako stanovanje posebej. Predvidena bodo mesta za zunanje enote split sistema v ložah oziroma na balkonu vsakega stanovanja posebej. Lokali v pritličju bodo imeli split enote v kletni garaži.

Objekt bo priključen na elektroenergetska omrežje v skladu s pogoji upravljavca. V kleti je predvidena izgradnja nove trafo postaje v severnem delu, umeščene v podaljšek uvozne izvozne rampe. Predvidena moč je 1x 1.600 kVA (v prostoru trafo postaje se pusti prostor za

rezervo/dodatno 1600 kVA za primer naraščajočih potreb). Nadomestno napajanje je predvideno z dizel agregatom.

Objekt se po pogojih upravljalca priključi na TK omrežje.

V objektih bodo nastajali komunalni odpadki, ki se bodo ločeno zbirali. Prostori za ločeno zbiranje odpadkov bodo urejeni v sklopu zunanje ureditve osrednjega dela/parka, in sicer na severu parka ob uvozno/izvozni rampi, ter na jugu ob cesti C1. Z odpadki se bo ravnalo v okviru obstoječega sistema ravnanja z odpadki na območju Mestne občine Ljubljana. Izvajalec obvezne gospodarske javne službe zbiranja, odvoza in odlaganja komunalnih odpadkov v Mestni občini Ljubljana in s tem tudi na območju nameravanega posega je JP VOKA SNAGA, ki izvaja redni odvoz odpadkov v skladu z naprej določenim urnikom.

Razsvetljava bo načrtovana v skladu z določili Uredbe o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja (Uradni list RS, št. 81/07, 109/07, 62/10, 46/13 in 44/22 – ZVO-2). Nameravani poseg ne tangira obstoječe napeljave javne razsvetljave. Osvetlitev na obravnavanem območju bo internega značaja, namenjena osvetljevanju zunanjih komunikacijskih poti in nadzoru nad vhodi v objekt (varnost). Za zunanjo razsvetljava je predvidena inštalirana el. priključna moč 1000-1500 kW (LED tehnologija).

V skladu s Pravilnikom o zasnovi in študiji požarne varnosti (Uradni list RS, št. 12/13, 49/13, 61/17 – GZ in 199/21 – GZ-1) in CC-SI klasifikacijo spada nameravani poseg med požarno zahtevne objekte, za katere se zahteva izdelava načrta oziroma študije požarne varnosti in izkaza požarne varnosti stavbe, ki bosta vključena v PZI. Objekta 1 in 2 bosta umeščena v prostor tako, da bo onemogočen prenos požara med objekti in v okolico. Objekta bosta primarno namenjena stanovanjem. Pod objektoma se nahaja skupna kletna etaža namenjena garažam. Nosilna konstrukcija objektov je predvidena s požarno odpornostjo R90. Objekta bosta ločena na več požarnih sektorjev. Primarno na garažo, posamezno stanovanje, požarna stopnišča in hodnike in ostale tehnične prostore. V objektu bodo nameščeni sistemi aktivne požarne zaščite – sistem avtomatskega javljanja požara, varnostna razsvetljava in mehanski odvod dima in toplote v garaži. Evakuacija bo v vseh etažah objektov potekala proti zaščitenim stopniščem in od tam na prosto. Za začetno gašenje bodo predvideni ročni gasilni aparati in notranje hidrantno omrežje. Voda za gašenje se bo zagotavljala iz zunanjega hidrantnega omrežja, po potrebi dodatno še z rezervoarji za vodo. Dostop za gasilce bo preko javnih cest do objektov.

Izvajanje gradbenih del bo po oceni projektanta/investitorja trajalo cca 26-30 mesecev.

Predvidenih je naslednjih 6 faz:

1. Pripravljalna dela: 1 mesec (v to ni všteta rušitev, če se bo ta izvedla na podlagi prijave začetka gradnje in NGGO – ločen postopek),
2. Izkopi z zaščito gradbene jame: 5 mesecev; zaščita gradbene jame (1 mesec), izkop (ca. 4 mesece),
3. Temeljenje objekta: 2 meseca,
4. Gradnja objekta (konstrukcija in streha objekta): 2 meseca klet, 15-18 mesecev konstrukcija objekta in streha,
5. Obrtniška in inštalacijska dela ter oprema: fasada 4 mesece, inštalacije 4 mesece,
6. Komunalna ureditev, zunanja ureditev: 2 meseca.

Ker bodo nekatera dela potekala vzporedno, se ocenjuje, da bo celotna gradnja trajala 26-30 mesecev. Hrupna dela na gradbišču se bodo izvajala 6 dni na teden od ponedeljka do sobote, in sicer od ponedeljka do petka med 6. in 18. uro in ob sobotah med 6. in 16. uro. Posledično se bo v enakih terminih odvijal tudi promet povezan z gradbiščem. Dela, ki ne zahtevajo uporabe težke gradbene mehanizacije in ne vplivajo na povečanje obremenitve s hrupom v okolju (npr. obrtniška dela in montaža opreme in inštalacij v notranjosti objekta, druga manj hrupna dela,...), se bodo občasno izvajala tudi v ostalih obdobjih dneva.

Dela na gradbišču (zemeljska dela, gradnja objekta, urejanje zunanjih površin) se bodo izvajala z mobilno gradbeno mehanizacijo.

Glede na velikost gradbene jame je ocenjena količina zemeljskega izkopa ca. 54.460 m³ (račšeno stanje) oz. ca. 68.075 m³ izkopa v razsutem stanju (faktor 1,25 glede na račšeno stanje). Približno 4.150 m³ zemeljskega izkopa se bo uporabilo v okviru gradbišča, 63.925 m³ pa ga bo treba odpeljati z lokacije.

Pri upoštevanju terminskega plana bo izkop materiala potekal 4 mesece, v tem obdobju pa bo po oceni treba dnevno odpeljati 61,5 polnih tovornih vozil (skupno 123 prevozov tovornih vozil/dan). Pri izračunu je upoštevano maksimalno možno število tovornih vozil (manjša tovorna vozila z nosilnostjo 15 t, ki odpeljejo 10 m³ na vozilo); pri predvidenem načinu gradnje in opremljenosti potencialnih izvajalcev gradnje je realno pričakovati, da se bo odvažalo tudi s tovornimi vozili večje nosilnosti, s čimer se bo dnevno število vozil zmanjšalo. Izven intenzivnih izkopnih del se na območje gradbišča pričakuje do v povprečju 20 tovornih vozil dnevno.

Vsa tovorna vozila bodo imela EURO 6 motorje.

Električna energija za gradbišče se bo zagotavljala iz obstoječega omrežja. Območje gradbišča bo zavarovano z gradbiščno ograjo iz kovinskih panelov višine h=2,5 m. Gradbiščni kontejnerji (pisarne, garderobe in sanitarije) bodo locirani znotraj gradbišča; natančna lokacija bo določena v načrtu gradbišča, ki bo sestavni del PZI.

Dostop do gradbišča bo iz obstoječega cestnega priključka Dunajska – ulica Bežigrad – križišče Parmova/Bežigrad – cesta C6, dostop do gradbišča iz Džamijske ceste na severni meji nameravanega posega. Parmove ulice ni dovoljeno uporabljati za prevoz izkopnega in gradbiščnega materiala, za to se uporabi predvidena cesta C6.

Po oceni bo potreben izkop do globine 8 m varovati na vseh delih kjer bo brežina izkopa bolj strma kot 1:1.5. Zaščito gradbene jame se lahko izdelava s tehnologijo Jet-grouting slopov, ki bi morali biti sidrani najmanj enkrat. Lahko se uporabi tudi tehnologijo z armirano betonsko diafragmo s sidranjem ali razpiranjem. V primeru, če se bodo uporabila sidra, bo potrebno pridobiti tudi soglasje sosedov, v katerih zemljišče bodo začasna sidra posegala.

Objekt bo po oceni temeljen na talni plošči. Razlog je lokalno heterogena sestava tal na nivoju kletne talne plošče, kjer je poleg zelo meljnih peščenih gramozov možno pričakovati tudi več metrov debele plošče konglomerata ali celo leče gline. Zato bo potrebno v času izkopa na lokacijah rahlega meljnega proda, v primeru prisotnega zasipa z mešanico peska, proda in žindre ali lokalno prisotne gline te sloje zamenjati z tamponskim zasipom, na lokacijah konglomerata pa tega odstraniti vsaj v debelini 50 cm pod ploščo in ga zamenjati s tamponom. Drugi razlog za talno ploščo pa je tudi možnost za boljšo zaščito objekta pred vlago oz. pred visečo podtalnico. Ob padavinah se lahko pojavijo manjši dotoki talne vode iz nivojev nad talno ploščo, kjer se je tudi v času vrtanja zadrževala manjša količina ujete meteorne talne vode. Med gradnjo objekta se bodo izvajale geodetske, geološke, geotehnične in kontrolne meritve. Monitoring se bo izvajal skladno s predhodno predpisanim programom, ki se ga predpiše v PZI. Med gradnjo se bo izvajal tudi monitoring hrupa.

Podatki o varstvenih, varovanih, zavarovanih, degradiranih in drugih območjih

Lokacija nameravanega posega se nahaja na vodovarstvenem območju za vodno telo vodonosnika Ljubljanskega polja na širšem vodovarstvenem območju z oznako VVO III A, podobmočje z milejšim vodovarstvenim režimom. Lokacija nameravanega posega se nahaja izven poplavnih, plazljivih in erozijsko nevarnih območij, varovalnih gozdov, gozdnih rezervatov in gozdov s posebnim namenom. Najbližji gozd s posebnim namenom je od lokacije nameravanega posega oddaljen ca. 600 m (Odlok o razglasitvi gozdov s posebnim namenom, Uradni list RS, št. 60/10, 64/10, 48/15 in 138/20). Lokacija nameravanega posega se prav tako nahaja izven zavarovanih območij narave, območij naravnih vrednot in ekološko pomembnih območij in posebnih varstvenih območij Nature 2000. Najbližje zavarovano območje je krajinski park Tivoli, Rožnik in Šišenski hrib (ID 1742), ki je od lokacije oddaljen minimalno 300 m. Na isti oddaljenosti je Tivoli označen tudi kot naravni spomenik (ID 492) in kot naravna vrednota Tivoli – mestni park (ID 1941). Na območju nameravanega posega ni registriranih enot kulturne

dediščine. V neposredni bližini vzhodno leži Ljubljana - Arheološko najdišče Ljubljana (EŠD 329), v okolici mesta nameravanega posega pa poteka tudi vplivno območje in spomenik Ljubljana - Železniške delavnice v Šiški (EŠD 405). Severno se nahaja tudi memorialna dediščina Ljubljana - Spomenik v NOB padlim železničarjem pred kurilnico (EŠD 22835).

Pridobljena mnenja

Organ, ki vodi postopek, mora v skladu s 139. členom Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13, 175/20 – ZIUOPDVE in 3/22 – ZDeb, v nadaljevanju ZUP), med postopkom ves čas ugotavljati dejansko stanje in izvajati dokaze o vseh dejstvih pomembnih za izdajo odločbe, tudi o tistih, ki v postopku še niso bila navedena. Skladno s tretjim odstavkom 33. člena ZUP, kjer je določeno, da organ, ki vodi postopek, lahko zaprosi drug organ za pojasnila in podatke, potrebne za ugotovitev dejstev, pomembnih za izdajo odločbe, je ministrstvo za mnenje v tem predhodnem postopku, glede na lokacijo ter značilnosti nameravanega posega zaprosilo:

- Direkcijo Republike Slovenije za vode, Mariborska cesta 88, 3000 Celje;
- Ministrstvo za zdravje, Štefanova ulica 5, 1000 Ljubljana;
- Zavod Republike Slovenije za varstvo kulturne dediščine, Območna enota Ljubljana, Tržaška cesta 4, 1000 Ljubljana

Ministrstvo je dne 26. 4. 2023 prejelo mnenje od Direkcije Republike Slovenije za vode, Sektorja območja srednje Save, Vojkova cesta 52, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju DRSV), št. 35019-21/2023-3 z dne 26. 4. 2023, iz katerega izhaja, da je lokacija nameravanega posega v IIIA vodovarstvenem območju, ni na poplavno ogroženem območju, ni na erozijsko ogroženem območju, niti v neposredni bližini vodotoka. DRSV nadalje navaja, da so bili izdani projektni pogoji št. 35506-498/2023-3 z dne 20. 3. 2023 in da bo nosilec nameravanega posega k dokumentaciji za pridobitev gradbenega dovoljenja moral pridobiti mnenje DRSV. DRSV na podlagi ugotovljenega navaja, da za nameravani poseg z vidika vpliva na vodni vir ni potrebno izvesti presoje vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstvenega soglasja.

Ministrstvo je dne 5. 5. 2023 prejelo mnenje od Ministrstva za zdravje, Štefanova ulica 5, 1000 Ljubljana št. 354-43/2023-4 z dne 5. 5. 2023 s priložo: Mnenjem, ki ga je pod št. 354-69/2023-2 (256) dne 5. 5. 2023 pripravil Nacionalni inštitut za javno zdravje, Center za zdravstveno ekologijo, Trubarjeva cesta 2, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju NIJZ). NIJZ v mnenju podaja naslednje ugotovitve v zvezi z nameravanim posegom:

v obstoječem stanju zahodno od območja nameravanega posega stoji Džamija, vzhodno stanovanjske hiše, južno pivovarna Union. Med lokacijo in pivovarno Union poteka železniška proga (Ljubljana – Kamnik Graben, Ljubljana – Jesenice).

Vir pitne vode: obravnavano območje se nahaja na širšem vodovarstvenem območju (VVO III A) z milejšim vodovarstvenim režimom. Obravnavano območje se nahaja na območju Vodnega telesa podzemnih voda SAVSKA KOTLINA IN LJUBLJANSKO BARJE (šifra vodnega telesa: SIVTPODV1001), ki je zaradi kraških in razpoklinskih značilnosti drugega vodonosnika ranljiv za posledice različnih virov onesnaževanja, zaradi česar so lahko ogroženi viri z oskrbo s pitno vodo, tudi v oddaljenih predelih.

Stopnje varstva pred hrupom: območje nameravanega posega in okolica so razvrščeni v III. stopnjo varstva pred hrupom, v bližini (železnica, pivovarna Union) pa območje IV. stopnje varstva pred hrupom. Vse stanovanjske površine, površine centralnih dejavnosti in parkovne površine, ki ležijo v okolici nameravanega posega, so razvrščene v III. stopnjo varstva pred hrupom.

Celotno območje je precej obremenjeno s hrupom zaradi bližine železniškega prometa in cestnega prometa. V obstoječem stanju sta na širšem območju nameravanega prevladujoča vira hrupa lokalni cestni promet (Parmova ulica, Bežigrad, Dunajska cesta in Tivolska cesta) ter železniški promet (glavni progi št. 20 Ljubljana – Jesenice – d.m., regionalna proga št. 21 Ljubljana – Kamnik).

Na podlagi podatkov o značilnostih nameravanega posega, lokaciji nameravanega posega v okolje in vrst in značilnosti možnih učinkov NIJZ ocenjuje, da za nameravani poseg z vidika vplivov na zdravje ljudi ni treba izvesti presoje vplivov na okolje, pod naslednjimi pogoji:

- omilitveni ukrepi, ki so navedeni v Strokovni oceni morajo biti preneseni v izrek okoljevarstvenega soglasja;
- najnižja etaža podzemne garaže mora biti urejena kot zadrževalni sistem, vodotesno, brez odtokov, tlaki morajo biti odporni na snovi, ki lahko izhajajo iz motornih vozil (npr. motorna goriva, olja, maziva), da se prepreči onesnaženje tal ter podzemne vode z nevarnimi snovmi.

V primeru, da zgoraj navedenih omilitvenih ukrepov ni možno prenesti v okoljevarstveno soglasje ali gradbeno dovoljenje kot pogoje glede izvedbe gradnje in uporabe, je z vidika vplivov na zdravje ljudi presojo vplivov na okolje treba izvesti.

NIJZ nadalje, da Svetovna zdravstvena organizacija podaja za različne vire hrupa različne ravni za kazalnike L_{dvn} in L_{noč}, preseganje katerih že lahko predstavlja pojav negativnih vplivov na zdravje in počutje ljudi. Za cestni promet so te ravni 53/45 dBA za železniški pa 54/44 dBA za kazalca L_{dvn}/L_{noč}. Različni viri hrupa ne povzročajo nujno enakih učinkov na zdravje in počutje ljudi, zato jih je treba obravnavati ločeno in je predvsem pomembno, da ravni za posamezen vir hrupa ne bodo presežene.

Mejne vrednosti določene v zakonodaji so 65/60 dBA in 60/55 dBA za kazalnika L_{dvn} in L_{noč} za III./II. območje varstva pred hrupom. Razvidno je, da mejne vrednosti v naši zakonodaji ne zagotavljajo zaščite zdravja in počutja, kot je priporočeno s strani Svetovne zdravstvene organizacije.

Če upoštevamo oba vira hrupa so dosežene ravni še višje in motnje zelo verjetno večje, kot bi jih pričakoval ob enaki obremenitvi v primeru enakih virov hrupa (dve cesti oz. dve železnici). Tako za cestni promet, kot tudi za železniški promet, so v veliki meri presežene ravni hrupa 55/50 dBA L_{dvn}/L_{noč}, ki so postavljene v Direktivi 20002/49/EC kot izhodišče za strateško kartiranje in oceno negativnih vplivov na zdravje in počutje ljudi. Namen direktive je zmanjšati število prebivalcev, ki so hrupu izpostavljeni nad 55 dBA za L_{dvn}. Za stanovanja, kjer so izpostavljenosti večje, naj bi se zagotavljala tiha fasada. Poleg tega je treba ohranjati v urbanem okolju mirna območja, primerna za druženje, rekreacijo in predvsem igro in razvoj najmlajših otrok. Slovenska zakonodaja tudi na tem področju ne sledi priporočilu Evropske komisije. Pri izvedbi nameravanega posega skladno z navedenimi opozorili NIJZ predlaga previdnost.

Ob upoštevanju omilitvenih ukrepov so rezultati preveritve pričakovanih vplivov na okolje, ki jih bo glede na značilnosti nameravanega posega v okolje, lokacijo nameravanega posega v okolje in vrste in značilnosti možnih učinkov povzročila izvedba nameravanega posega in imajo lahko vpliv na zdravje in počutje ljudi, pokazali, da spremembe posameznih sestavin okolja (kakovost zunanjega zraka, obremenjenost okolja s hrupom, kakovost površinskih in podzemnih voda, oskrba s pitno vodo, ravnanje z odpadki, onesnaževanje s svetlobo) v obliki in obsegu kot je to opisano v predloženi dokumentaciji, verjetno ne bodo tolikšne, da bi lahko pomembneje vplivale na zdravje ljudi.

Ministrstvo, v zvezi z navedbami oz. ugotovitvami NIJZ odgovarja, da je mnenju NIJZ sledilo tako, da je v izrek te odločbe vneslo dodatne omilitvene ukrepe, navedene v predloženi Strokovni oceni. Ministrstvo nadalje pojasnjuje, da v izrek odločbe ni navajalo zakonodajnih ukrepov, ker so le-ti že sami po sebi zavezujoči za nosilca nameravanega posega.

Ministrstvo je dne 15. 5. 2023 prejelo mnenje št. 35431-12/2023-2550-6 z dne 10. 5. 2023 od Zavoda za varstvo kulturne dediščine, Služba za kulturno dediščino, Območne enote Ljubljana, Tržaška cesta 4, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju ZVKDS). ZVKDS po pregledu predložene dokumentacije ugotavlja, da se bo nameravani poseg sicer izvedel v bližini naslednjih enot registrirane kulturne dediščine: Ljubljana – Arheološko najdišče Ljubljana (EID 1-00329), Ljubljana – Mestna četrt Južni Bežigrad (EŠD 1-20039) in kulturnega spomenika z vplivnim območjem Ljubljana – Železniške delavnice v Šiški (EID 1-00405), vendar meni, da izvedba presoje vplivov na okolje ter pridobitev okoljevarstvenega soglasja zaradi varstva kulturne dediščine ni potrebna.

Okoljske značilnosti obstoječega stanja in nameravanega posega

Emisije toplogrednih plinov (v nadaljevanju TPG)

Nameravani poseg v času gradnje ne bo pomembnejši vir emisij TGP. Posledica gradnje bodo emisije toplogrednih plinov v izpušnih plinih gradbenih strojev in tovornega prometa za potrebe gradnje na območju gradbišča in na javnih cestah. Glede na majhno število gradbenih strojev in tovorni promet za potrebe gradbišča, začasen in reverzibilen vpliv, vpliv nameravanega posega na emisije toplogrednih plinov ne bo pomemben.

Objekt se bo za potrebe ogrevanja pod pogoji upravljavca priključil na obstoječi vročevod, ki se nahaja v bližini. Objekt ne bo priključen na plinovodno omrežje. Na zunanjih površinah parkiranja ne bo, v kletnih etažah pa se bo uredilo 214 parkirnih mest za osebna vozila. Glede na predvideno dejavnost se v povprečju pričakuje 1,5 izmenjavo na parkirno mesto podnevi, zvečer 0,5 in ponoči 0,1. V smislu trajnostne mobilnosti je lokacija dobro povezana z javnim potniškim prometom (bližina Dunajske ceste in Celovške ceste), v okviru nameravanega posega pa je za vsako stanovanjsko stavbo predvidena tudi kolesarnica, na površini pred stavbami pa stojala za kolesa. Cestni promet povezan z objektom bo zanemarljivo prispeval k skupnim količinam TGP iz prometa na lokalni in državni ravni. Nameravani poseg tudi nima drugih značilnosti, ki bi lahko pomembneje vplivale na klimatske razmere na ožjem ali širšem območju obravnavane lokacije. Predvidene emisije TGP v času obratovanja bodo zanemarljive. Ministrstvo tovrstni vpliv nameravanega posega v času obratovanja ne ocenjuje kot pomemben.

Odlaganje / izpusti snovi v tla, sprememba rabe tal

V času izvajanja gradbenih del odlaganja snovi v tla ne bo, saj se bodo vsi nastali gradbeni odpadki oddali ustreznemu zbiralcu ali izvajalcu obdelave teh odpadkov. Izpust snovi v tla bi bil možen le v primeru izrednega dogodka, kot je npr. trenutno izlitje goriva ali olja iz delovnega stroja ali tovornega vozila, kar pa je ob ustrezni organizaciji gradbišča malo verjetno. Upoštevati se morajo splošni ukrepi glede skladiščenja nevarnih snovi na gradbišču, glede oskrbe gradbenih strojev z gorivom ali oljem na gradbišču. V primeru nezgode se mora zagotoviti takojšnje ukrepanje za to usposobljenih delavcev. Vsa začasna skladišča in pretakališča goriv, olj in maziv ter drugih nevarnih snovi morajo biti zaščitena pred možnostjo izliva v okolje. Emisije onesnaževal v tla zaradi obratovanja gradbenih strojev in tovornih vozil ter uporabe gradbenih materialov ministrstvo ne ocenjuje kot pomemben. Vpliv bo začasen in reverzibilen. Pri gradnji je treba dosledno upoštevati in izvajati vse (splošne) zaščitne ukrepe, ki so navedeni v Strokovni oceni, v poglavju 5.3 Emisije snovi v vode, poplavna varnost oz. na str. 17-18 obrazložitev te odločbe in v točki I./1.1.1. izreka te odločbe. Glede na to, da gradbišče ne bo segalo izven gradbene parcele, gradnja tudi ne bo vplivala na kakovost tal na zemljiščih v okolici nameravanega posega. Ob predvidenem ravnanju z gradbenimi odpadki, ustrezni organizaciji gradbišča in uporabi tehnično brezhibnih gradbenih strojev in tovornih vozil bo vpliva na tla v času gradnje nepomemben.

Odlaganja / izpustov snovi v tla v času obratovanja ne bo, saj se bodo vsi odpadki oddajali javnemu komunalnemu podjetju, ki vrši odvoz na obravnavanem območju. Odvodnjavanje komunalne odpadne vode in padavinske bo urejeno. Nameravani poseg tudi ne bo vplival na kakovost tal na zemljiščih v okolici. Z izvedbo nameravanega posega se namenska raba na obravnavani lokaciji ne bo spremenila. Glede dejanske rabe tal pa se bo na lokaciji zazidljivega zemljišča izvedla novogradnja, pri čemer gre za s prostorskim aktom dopustno namembnost. Z izvedbo nameravanega posega bo prišlo do fizične zasedbe tal, ki so v preteklosti že bila pozidana.

Vpliv nameravanega posega na emisije snovi v tla v času obratovanja ministrstvo ne ocenjuje kot verjetno pomemben.

Nastajanje odpadkov

Ravnanje z gradbenimi odpadki, poleg Uredbe o odpadkih (Uradni list RS, št. 77/22), ureja tudi Uredba o ravnanju z odpadki, ki nastanejo pri gradbenih delih (Uradni list RS, št. 34/08 in 44/22 – ZVO-2), ki določa, da mora nosilec nameravanega posega zagotoviti oddajo gradbenih odpadkov zbiralcu gradbenih odpadkov ali izvajalcu obdelave teh odpadkov, predpisuje pa, med

drugim, tudi način skladiščenja odpadkov na gradbišču in druga obvezna ravnanja z gradbenimi odpadki.

Glede na velikost gradbene jame je ocenjena količina zemeljskega izkopa ca. 54.460 m³ (račeno stanje), kar predstavlja ca. 68.075 m³ (faktor 1,25 glede na računano stanje) v razsutem stanju. Ca. 4.150 m³ zemeljskega izkopa se bo uporabilo v okviru gradbišča, 63.925 m³ pa bo treba odpeljati z lokacije.

Za nameravani poseg bo treba, na osnovi določil 5. člena Uredbe o ravnanju z odpadki, ki nastanejo pri gradbenih delih, pred začetkom gradnje izdelati Načrt gospodarjenja z gradbenimi odpadki. V okviru nameravanega posega se pričakuje nastanek naslednjih vrst gradbenih odpadkov: 17 01 01 Beton, 17 01 02 Opeke, 17 01 03 Ploščice in keramika, 17 01 07 Mešanice betona, opeke, ploščic in keramike, ki niso navedene v 17 01 06, 17 02 01 Les, 17 02 02 Steklo, 17 02 03 Plastika, 17 03 02 Bitumenske mešanice, ki niso navedene v 17 03 01, 17 04 02 Aluminij, 17 04 04 Cink, 17 04 05 Železo in jeklo, 17 04 07 Mešanice kovin, 17 04 11 Kabli, ki niso navedeni v 17 04 10, 17 06 04 Izolirni materiali, ki niso navedeni v 17 06 01 in 17 06 03, 17 05 04 Zemlja in kamenje, ki nista zajeta v 17 05 03.

Pri začasnem skladiščenju odpadkov na območju gradbišča do odvoza bodo upoštevana določila predpisov, ki urejajo ravnanje z odpadki in gradbenimi odpadki. Predelava gradbenih odpadkov se na gradbišču ne bo izvajala, vsi nastali gradbeni odpadki, vključno z viškom izkopov, bodo oddani ustreznim zbiralcem ali izvajalcem obdelave odpadkov, kar bo potrebno ustrezno evidentirati, v skladu z veljavnimi predpisi, tudi za namen pridobitve uporabnega dovoljenja. Odpadki se bodo zbirali ločeno po vrstah gradbenih odpadkov na gradbišču tako, da ne bodo onesnaževali okolja in se bodo redno odvažali. V primeru, da se bo zemeljski izkop ponovno uporabil oziroma vnesel v tla na neki drugi lokaciji, bo za pripravo zemeljskega izkopa zaradi njegove ponovne uporabe treba pridobiti okoljevarstveno dovoljenje za predelavo odpadkov po postopku z oznako R10, skladno z 9. členom Uredbe o obremenjevanju tal z vnašanjem odpadkov (Uradni list RS, št. 34/08, 61/11 in 44/22 – ZVO-2).

Na gradbišču bodo, poleg gradbenih odpadkov, nastajali tudi mešani komunalni odpadki in ločeno zbrane frakcije komunalnih odpadkov zaradi delavcev na gradbišču. Odpadke iz kemičnih stranišč, ki bodo na lokaciji v času gradnje, se bo oddalo izvajalcu obdelave z dovoljenjem za ravnanje s tovrstnimi odpadki. Nosilec nameravanega posega bo moral kot sestavni del dokumentacije za pridobitev uporabnega dovoljenja pristojnemu upravnemu organu priložiti tudi poročilo o nastalih gradbenih odpadkih in o ravnanju z njimi, v skladu z določili Uredbe o ravnanju z odpadki, ki nastanejo pri gradbenih delih.

Glede na vse navedeno ministrstvo vpliv z vidika ravnanja z odpadki v času gradnje ne ocenjuje kot pomemben.

Z odpadki se bo ravnalo v okviru obstoječega sistema ravnanja z odpadki na območju Mestne občine Ljubljana. Izvajalec obvezne gospodarske javne službe zbiranja, odvoza in odlaganja komunalnih odpadkov v Mestni občini Ljubljana in s tem tudi na območju nameravanega posega je JP VOKA SNAGA, ki izvaja redni odvoz odpadkov v skladu z naprej določenim urnikom. Zbirna mesta za ločeno zbiranje komunalnih odpadkov bodo locirana v stavbah ali izven njih pod nadstrešnicami. Prezemna mesta so načrtovana ob cestah C1 in C2.

Vpliv nastajanja odpadkov in s tem vpliv na obremenjevanje okolja z odpadki v času obratovanja ministrstvo ne ocenjuje kot pomemben.

Radioaktivno sevanje

V obstoječem stanju na zemljiščih, na katerih je previden nameravani poseg, ni virov radioaktivnega sevanja. V času gradnje in v času obratovanja na območju ne bo prisotnih virov radioaktivnega sevanja. Vpliva ne bo.

Elektromagnetno sevanje

Obravnavano zemljišče sodi v skladu z OPN MOL ID v enoto urejanja prostora EUP – BE-543 s podrobnejšo namensko rabo CU – Osrednja območja centralnih dejavnosti. V skladu z določili Uredbe o elektromagnetnem sevanju v naravnem in življenjskem okolju (Uradni list RS, št. 70/96, 41/04-ZVO-1 in 44/22 – ZVO-2) se območje uvršča v območje I. stopnje varstva pred sevanjem,

ki potrebuje povečano varstvo pred sevanjem.

Električna energija za gradbišče se bo zagotavljala iz obstoječega elektro omrežja. Vpliva elektromagnetnega sevanja v času gradnje ne bo.

Objekta bosta v času obratovanja priključena na elektroenergetsko omrežje v skladu s pogoji upravljavca. Za napajanje objektov je predvidena izgradnja nove transformatorske postaje (v nadaljevanju TP), ki je načrtovana v severnem delu kletne etaže. Predvidena moč je 1 x 1.600 kVA (v prostoru TP se bo pustil prostor za rezervo/dodatno 1600 kVA za primer naraščajočih potreb). TP se uvršča med nizkofrekvenčne vire elektromagnetnega sevanja. Glede na dosedanje meritve in izkušnje pri nizkofrekvenčnih virih elektromagnetnega sevanja, kot so TP, ustvarjajo TP za napajanje uporabnikov, ki običajno transformirajo višjo napetost v 0,4 kV in imajo nazivno moč od nekaj deset kVA do nekaj MVA, ne glede na namestitev, v svoji okolici razmeroma majhno električno polje, ki je podobno električnemu polju napajalnih kablov. Pri določanju vplivnega območja takšnega vira sevanja je zato pomembno magnetno polje oziroma gostota magnetnega pretoka. Na splošno so največje obremenitve v TP, ki presegajo tudi mejne vrednosti za II. območje varstva pred sevanjem (100 μ T), omejene na območje okoli vodnikov, transformatorja in stikalnih omaric. Izračuni gostote magnetnega pretoka s pomočjo numeričnega modela v okolici takšnih TP za najneugodnejši primer, ko je TP obremenjena z nazivno obremenitvijo, pokažejo, da mejne vrednosti za I. območje varstva pred sevanjem izven prostora TP niso presežene. Pri SN kablovodu do TP vrednosti magnetnega polja, pri najbolj neugodni razporeditvi vodnikov kablovoda - paralelna razporeditev, lahko presežejo mejne vrednosti za I. območje varstva pred sevanjem do oddaljenosti 1,3 m od kablovoda. Predvidena TP bo na lokaciji postavitve predstavljala nov vir elektromagnetnega sevanja, ki pa bo zaradi predvidenega načina vgradnje in ustrezne oddaljenosti od objektov, kjer se dlje časa zadržujejo ljudje, zanemarljiv.

Sevanje svetlobe v okolico

Gradbena dela se bodo izvajala le v dnevnem času. Razsvetljava gradbišča bo potrebna le občasno, v času izvajanja del v jesenskih ali zimskih mesecih, v jutranjem in popoldanskem času. V večernem in nočnem času dodatnih obremenitev okolja s svetlobo ne bo, zato bo vpliv nameravanega posega na obremenjenost okolja s svetlobo v času gradnje nepomemben.

Osvetlitev v okviru zunanje ureditve nameravanega posega bo internega značaja. Javna razsvetljava je načrtovana vzdolž Parmove ulice in vzdolž cest C3 in C4 ter dela ceste C6 severno od ceste C2.

Za izvedbo javne razsvetljave je treba uporabiti tipske elemente, uporabljane na območju Mestne občine Ljubljana. Svetlobna telesa morajo biti skladna z usmeritvami glede energijske učinkovitosti in varstva pred vsiljeno svetlobo.

Razsvetljava bo načrtovana v skladu z določili Uredbe o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja (Uradni list RS, št. 81/07, 109/07, 62/10, 46/13 in 44/22-ZVO-2). Vpliv sevanja svetlobe v okolico v času obratovanja ministrstvo ne ocenjuje kot pomemben.

Segrevanje ozračja / vode

Gradnja ne bo vir segrevanja ozračja in vode, vpliva ne bo.

Vse novo zgrajene stavbe morajo biti zgrajene energetsko varčno v skladu s predpisi, ki določajo učinkovito rabo energije v stavbah in predpisom o prioritetni uporabi energentov za ogrevanje na območju Mestne občine Ljubljana. Objekt bo z ustreznim toplotno izoliranim ovojem, predvidenimi varčnimi sistemi za ogrevanje, hlajenje, prezračevanje, pripravo tople vode in razsvetljavo zasnovan tako, da se bo v čim večji meri varčevalo z energijo. Za ustrezno zagotavljanje teh zahtev se v fazi projekta za izvedbo izdelata Elaborat učinkovite rabe energije. Nameravani poseg tako ne bo predstavljal vira segrevanja ozračja in vode - vpliva ne bo.

Vonjave

Širše območje obravnavane lokacije ni obremenjeno z vonjavami. Nameravani poseg ne bo vir vonjav ne v času gradnje kot tudi ne v času obratovanja - vpliva ne bo.

Vidna izpostavljenost

Gradnja bo pomenila začasno motnjo v prostoru, ki bo posledica prisotnosti gradbene mehanizacije, gradbiščnih elementov in gradbenih materialov na območju gradbišča. Po končani gradnji se bo odstranilo vse ostanke gradbenih materialov in začasnih deponij. Vse z gradnjo prizadete površine se bo krajinsko ustrezno uredilo. Ker bo vpliv gradbišča le začasen in ker bo gradnja potekala na omejenem območju gradbišča, ki bo od okolice ločeno z gradbiščno ograjo, ministrstvo vpliv na vidne značilnosti območja v času izvajanja gradbenih del ocenjuje kot nepomemben.

Predvideni objekt s svojo višino, etažnostjo in členjenostjo ne bo predstavljal dominante v prostoru. Viden bo le z bližnje okolice, ki je že pozidana z različnimi objekti. Nameravani poseg bo umeščen v območju vizualno manj zanimivega prostora, ki z vidika krajinskih vrednot nima posebnega pomena. Nameravani poseg je predviden z OPPN in bo zgrajen v skladu z njim. Vpliv nameravanega posega v času obratovanja na vidne značilnosti prostora ministrstvo ocenjuje kot nepomemben.

Raba vode

V času gradnje se bo voda iz javnega vodovodnega omrežja uporabljala za potrebe gradbišča. Predvidena poraba vode za izvajanje gradbenih del ni znana, vendar se porabe večjih količin, glede na obseg in način gradnje, ne pričakuje. Vpliv bo začasen in zanemarljiv. Za oskrbo načrtovane stavbe s pitno in sanitarno vodo in zagotavljanje požarne varnosti se bo objekt priključil na javni vodovodni sistem. Z uporabo predvidenega objekta se bosta poraba vode, ki se zagotavlja iz javnega vodovodnega omrežja in količina odpadnih komunalnih vod, nekoliko povečala, vendar bo povečanje ne bistveno oz. na nivoju mestne občine zanemarljivo.

Narava – biotska raznovrstnost, varovana območja, naravne vrednote in ekološko pomembna območja

Lokacija nameravanega posega je deloma že pozidana, prav tako na njej ali v neposredni bližini ni zavarovanih območij in naravnih vrednot, ki bi imele veliko biotsko raznovrstnost. Širša okolica je pozidana z objekti različnih starosti in velikosti. Lokacija nameravanega posega ne predstavlja pomembnejšega življenjskega prostora za rastline in živali. Najbližje zavarovano območje je krajinski park Tivoli, Rožnik in Šišenski hrib (ID 1742), ki je od lokacije oddaljen minimalno 300 m. Na isti oddaljenosti je Tivoli označen tudi kot naravni spomenik (ID 492) in kot naravna vrednota Tivoli – mestni park (ID 1941). Na območju nameravanega posega in v okolici ni varovalnih gozdov ali gozdov s posebnim namenom. Na lokaciji je na delih prisotno grmičevje in trava, ob Parmovi in Kurilniški ulici je urejen drevored.

Načrtovana gradnja ne sega na območje varstva narave. Nameravani poseg je predviden na delno že pozidanem zemljišču, kjer je obstoječe vegetacije zelo malo oziroma je ni. Vpliva na naravo, varovana območja, naravne vrednote, ekološko pomembna območja in zavarovana območja narave v času gradnje in obratovanja ne bo. Zunanje površine bodo urejene v skladu z OPPN. Vpliva na biotsko raznovrstnost in vegetacijo ne bo.

Kulturna dediščina

Na lokaciji nameravanega posega ni registriranih enot kulturne dediščine. V neposredni bližini vzhodno od lokacije nameravanega posega leži Arheološko najdišče Ljubljana (EŠD 329), v okolici pa poteka tudi vplivno območje in spomenik Ljubljana - Železniške delavnice v Šiški (EŠD 405). Severno se nahaja memorialna dediščina Ljubljana - Spomenik v NOB padlim železničarjem pred kurilnico (EŠD 22835).

Vpliva na kulturno dediščino, vpisano v register nepremične kulturne dediščine, v času gradnje in obratovanja ne bo. Ob vseh posegih v zemeljske plasti velja obvezujoč splošni arheološki varstveni režim, ki najditelja/lastnika zemljišča/investitorja/odgovornega vodjo del ob odkritju dediščine zavezuje, da najdbo zavaruje nepoškodovano na mestu odkritja in o najdbi obvesti pristojno enoto Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, ki situacijo dokumentira v skladu z določili arheološke stroke in odloči o eventualnih nadaljnjih aktivnostih.

Da za nameravani poseg ni potrebno izvesti presojo vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstvenega soglasja, izhaja tudi iz mnenja ZVKDS št. 35431-12/2023-2550-6 z dne 10. 5. 2023.

Uporaba naravnih virov, zlasti tal, prsti, vode in biotske raznovrstnosti

Za izvedbo nameravanega posega se bo uporabljala voda iz vodovodnega omrežja in mineralne surovine za potrebe gradbišča. V času obratovanja nameravanega posega se bo uporabljala voda iz javnega vodovoda. Z realizacijo nameravanega posega bo prišlo do fizične zasedbe tal, ki so v preteklosti že bila pozidana. Pozidava je skladna z namensko rabo območja, ki tam predvideva območja stavbnih zemljišč po osnovni namenski rabi in Osrednja območja centralnih dejavnosti – CU po podrobni namenski rabi.

Tveganje nastanka okoljskih in drugih nesreč

Nameravani poseg se ne uvršča med obrate manjšega ali večjega tveganja za okolje v skladu z določili Uredbe o preprečevanju večjih nesreč in zmanjševanju njihovih posledic (Uradni list RS, št. 22/16, 44/22 – ZVO-2 in 53/22), niti med dejavnosti in naprave glede na določila Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki povzročajo industrijske emisije (Uradni list RS, št. 68/22).

Odvajanje komunalne in padavinske odpadne vode bo urejeno. Na širšem območju je zgrajeno kanalizacijsko omrežje v mešanem sistemu za odvod komunalne odpadne in padavinske vode. Javni kanalizacijski sistem se zaključi s centralno ČN Ljubljana. Priključitev se izvede z novimi kanalizacijskimi priključki na obstoječe javno omrežje odpadne kanalizacije. Industrijska odpadna voda v objektu ne bo nastajala. Nevarne snovi bodo prisotne v omejenih količinah, običajnih za tovrstne objekte, predvsem v strojni opreми, potrebni za delovanje objekta oz. vzdrževanje ustreznih delovnih in varnostnih pogojev v objektu. Vsi prostori, v katerih bodo prisotne nevarne snovi (jaški za dvigalo, prostor za čistila...), bodo ustrezno opremljeni oz. izvedeni tako, da bo v primeru izlitja nevarnih snovi omogočen njihov zajem in onemogočeno izlitje v tla ali v kanalizacijski sistem, s tem pa bo preprečeno tudi morebitno onesnaženje tal ali podzemne vode, ki se uporablja kot vir pitne vode (vodovarstveno območje). V objektih se ne bodo izvajale dejavnosti, ki bi lahko predstavljale povečano nevarnost za nastanek požara ali eksplozije, prav tako pa tudi vgrajena hišna inštalacijska tehnika in namembnost prostorov ne bosta predstavljali posebne požarne nevarnosti, ob pravilni vgradnji, uporabi in vzdrževanju naprav, napeljav in samega objekta. Območje nameravanega posega se ne nahaja na erozijsko nevarnem območju, na plazljivem območju ali na poplavno ogroženem območju. Projektni pospešek tal je 0,275 g s povratno dobo 475 let.

Tveganje za nastanek okoljskih in drugih nesreč, povezanih z izvedbo nameravanega posega, ministrstvo ocenjuje kot nepomembno.

Tveganje za zdravje ljudi

Nameravani poseg v času gradnje in obratovanja ne bo povzročil povečanega tveganja za zdravje ljudi (kot posledice povečanih emisij snovi v zrak, tla in vode, povečanih emisij hrupa, svetlobe in tveganja zaradi nesreč). Tudi NIJZ v mnenju št. 354-69/2023-2 (256) dne 5. 5. 2023 ugotavlja, da so, ob upoštevanju omilitvenih ukrepov, rezultati preveritve pričakovanih vplivov na okolje, ki jih bo glede na značilnosti nameravanega posega v okolje, lokacijo nameravanega posega v okolje in vrste in značilnosti možnih učinkov povzročila izvedba nameravanega posega in imajo lahko vpliv na zdravje in počutje ljudi, pokazali, da spremembe posameznih sestavin okolja (kakovost zunanega zraka, obremenjenost okolja s hrupom, kakovost površinskih in podzemnih voda, oskrba s pitno vodo, ravnanje z odpadki, onesnaževanje s svetlobo) v obliki in obsegu, kot je to opisano v predloženi dokumentaciji, verjetno ne bodo tolikšne, da bi lahko pomembneje vplivale na zdravje ljudi.

Skupni učinek z drugimi obstoječimi oziroma dovoljenimi posegi

Nameravani poseg je načrtovan v enoti urejanja prostora EUP BE-543 oziroma na severnem delu prostorske enote PE1 določene z OPPN 173 Parmova. Severno od lokacije nameravanega posega, na območju prostorske enote PE2, je bilo 25. 11. 2014 s strani UE Ljubljana, Linhartova

13, 1000 Ljubljana, izdano gradbeno dovoljenje št. 351-2241/2014-5 za etapno odstranitev stavbe in ureditev obstoječega območja. Gradbeno dovoljenje je bilo dne 7. 11. 2016 podaljšano (št. 351-2121/2016-2) za dve leti - do 4. 12. 2018. Nosilec nameravanega posega po ogledu lokacije ugotavlja, da investitor Ministrstvo za pravosodje, Župančičeva 3, 1000 Ljubljana, ni pričel z gradbenimi deli, zato kumulativnih vplivov, ki bi bili največji v času gradnje, če bi le-ta za oba posega potekala istočasno, ni pričakovati. Na terenskem ogledu lokacije je nosilec nameravanega posega opazil, da še severneje od območja (na oddaljenosti ca. 160 m), v prostorski enoti PE3, trenutno poteka izkop gradbene jame, ki pa je že skoraj zaključen, območje pa je obdano s polno gradbiščno ograjo. Faza zemeljskega izkopa je z vidika okolja faza največje obremenitve z različnimi emisijami, predvsem z emisijami snovi v zrak (delci PM₁₀) in emisijami hrupa zaradi delovanja gradbenih strojev in odvoza zemeljskega izkopa s tovornimi vozili. Glede na oddaljenost trenutno delujočega gradbišča v PE3, bi bilo realno pričakovati kumulativni vpliv z obema gradbiščema povečanega transporta po javnih cestah, ki bi bili največji v času izkopa gradbene jame, če bi le-ta za oba posega potekal istočasno. Ker je pridobivanje gradbenega dovoljenja za nameravani poseg še v teku, nosilec nameravanega posega ocenjuje, da se bo gradnja začela toliko kasneje, da bo na območju PE3 zemeljska faza gradnje že zaključena in da kumulativnih vplivov v začetni, za okolje najbolj problematični fazi gradnje (faza izkopa in odvoza zemeljskega izkopa), ni pričakovati.

Zaradi okoljsko neproblematične stanovanjske dejavnosti (CC-SI 11220 Tri- in večstanovanjske stavbe) kumulativnih vplivov z drugimi posegi/dejavnostmi v okolici v času obratovanja ni pričakovati.

Odločitev

Na podlagi pregleda celotne dokumentacije upravne zadeve je ministrstvo ugotovilo, da je nameravani poseg sprejemljiv za okolje, ob upoštevanju v nadaljevanju navedenih ukrepov, ki so predvideni za zmanjšanje ali preprečevanje pomembnih škodljivih vplivov na okolje in so tudi sestavni del vloge nosilca nameravanega posega. To posledično tudi pomeni, da nameravani poseg ne bo imel verjetno pomembnih vplivov na okolje in posledično zanj ni treba izvesti presoje vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstvenega soglasja.

Ukrepi za zmanjšanje ali preprečevanje morebitnih škodljivih vplivov na okolje

Emisije onesnaževal v podzemne vode

Pomembnejše emisije onesnaževal v podzemne vode v času gradnje bi bile možne le v primeru izrednega dogodka, kot npr. v primeru izlitja olja ali goriva iz gradbenih strojev ali tovornih vozil, vendar je ta možnost, ob upoštevanju zaščitnih ukrepov in ustrezni organizaciji gradbišča, praktično zanemarljiva. Pri izvedbi nameravanega posega je treba upoštevati vse omejitve in pogoje Uredbe o vodovarstvenem območju za vodno telo vodonosnika Ljubljanskega polja. Glede na to, da je nameravani poseg predviden na podobmočju širšega vodovarstvenega območja z milejšim vodovarstvenim režimom (VVO IIIA), je treba objekt graditi nad srednjo gladino podzemne vode. Če se transmisivnost vodonosnika na mestu gradnje ne zmanjša za več kot 10%, je gradnja izjemoma dovoljena tudi globlje. Podatki od globini podzemne vode kažejo na nivo podzemne vode na približno 20 m pod površino. Predvideni izkopi do -6 m torej ne bodo posegali v najvišji nivo podzemne vode. Ponikovalnice za ponikanje padavinskih vod se bodo zgradile tako, da bo dno ponikovalnice najmanj 1 m nad najvišjo gladino podzemne vode, kot je določeno v Prilogi 3 citirane uredbe.

V predloženi Strokovni oceni so za varstvo podzemne vode podani naslednji ukrepi za čas gradnje:

- za čas gradnje je nujno predvideti vse potrebne varnostne ukrepe in tako organizacijo na gradbiščih, da bo preprečeno onesnaženje voda, ki bi nastalo zaradi transporta, skladiščenja in uporabe tekočih goriv in drugih nevarnih snovi oziroma v primeru nezgod zagotoviti takojšnje ukrepanje za to usposobljenih delavcev. Vsa začasna skladišča in pretakališča goriv, olj in maziv ter drugih nevarnih snovi morajo biti zaščitena pred možnostjo izliva v tla in s tem posredno v podzemne vode. Na gradbišču se smejo

- uporabljati le tehnično ustrezna vozila in naprave; predvsem je potrebno redno preverjati morebitno puščanje motornih olj ipd.
- večja servisna dela na gradbenih strojih in napravah, pri katerih bi lahko prišlo do izlitja goriva ali olja iz stroja, se ne smejo izvajati na gradbišču temveč v ustrezno opremljenih servisnih delavnicah.
  - preprečeno mora biti vsakršno izpiranje ali izcejanje goriv v podzemno vodo. Dobra praksa je, da se pri nalivanju goriva uporabi prenosno lovilno posodo.
  - vsi delavci na gradbišču morajo biti poučeni o nevarnosti izlitja goriva, motornega olja ali drugih nevarnih tekočin v tla in postopkih ravnanja v takšnih primerih. Vsako morebitno razlitje nevarnih snovi, ki predstavlja možnost za onesnaženje tal ali podzemne vode, je potrebno takoj sanirati. Za primer tovrstnih dogodkov mora biti izdelan poslovnik (načrt ravnanja), na vsem dostopnem mestu pa mora biti vsem delavcem na gradbišču na voljo takoj dostopna oprema za ukrepanje (absorpcijsko sredstvo in druga oprema).
  - na gradbišču naj se skladiščijo najmanjše možne količine nevarnih snovi (kemikalij), ki še omogočajo nemoten potek del. Skladiščenje nevarnih snovi mora biti urejeno v posebnem kontejnerju ali pod nadstrešnico za zaščito pred atmosferskimi vplivi in na neprepustno urejeni površini z lovilno skledo, ki lahko v primeru tekočih nevarnih kemikalij zadrži razlite kemikalije do najmanj dvakratne prostornine največje embalažne enote, v kateri se hranijo tekoče kemikalije. Kemikalije morajo biti skladiščene v originalni embalaži, ki mora biti tudi ustrezno označena, v skladu s predpisi, ki urejajo kemikalije.
  - vse morebitne nevarne odpadke (zaoljene krpe, odpadna embalaža olj, maziv, itd.) je treba zbirati ločeno v ustrezno označenih zaprtih posodah in jih do oddaje zbiralcu ali izvajalcu obdelave začasno skladiščiti na mestu, zaščitenem pred atmosferskimi vplivi in na način, da ne morejo imeti negativnih vplivov na okolje, v skladu s predpisi, ki urejajo ravnanje z odpadki.
  - uporaba gradbenega materiala, iz katerega se lahko izločajo snovi, škodljive za vodo, ni dovoljena.
  - na gradbišču so dovoljene le kemične sanitarije ali sanitarije z urejenim odvajanjem v javno kanalizacijo.
  - zagotoviti je potrebno, da se po končani gradnji odstranijo vse za potrebe gradnje postavljene provizorije in odstranijo vsi ostanki začasnih skladišč. Vse z gradnjo prizadete površine je potrebno krajinsko ustrezno urediti.

Ukrepa pod alinejo 1 in 9 sta navedena tudi v projektnih pogojih, ki jih je pod št. 35506-498/2023-3 z dne 20. 3. 2023 nosilcu nameravanega posega izdala DRSV in ki jih mora nosilec nameravanega posega upoštevati pri izdelavi projektne dokumentacije. Ostale ukrepe, ki ne izhajajo iz citiranih projektnih pogojev, pa je ministrstvo vključilo v točko I./1./1.1., alineje 1-8 izreka te odločbe. Ministrstvo je prav tako sledilo mnenju NIJZ št. 354-69/2023-2 (256) dne 5. 5. 2023 in z vidika varstva podzemne vode in posredno zdravja ljudi, v točko I./1./1.1./alineja 9 izreka te odločbe določilo naslednji pogoj: najnižja etaža podzemne garaže mora biti urejena kot zadrževalni sistem, vodotesno, brez odtokov, tlaki morajo biti odporni na snovi, ki lahko izhajajo iz motornih vozil (npr. motorna goriva, olja, maziva), da se prepreči onesnaženje tal ter podzemne vode z nevarnimi snovmi.

Glede na navedeno ministrstvo ocenjuje, da je, ob zagotavljanju predpisanih zaščitnih ukrepov in predvideni globini gradnje, tveganje za onesnaženje vodnega telesa zaradi izvedbe nameravanega posega v času gradnje, sprejemljivo, vpliv pa ne bo pomemben, tudi bo upoštevanju dodatnih omilitvenih ukrepov, določenih v alinejah 1.-8. točke I./1./1.1.

Na širšem območju je zgrajeno kanalizacijsko omrežje v mešanem sistemu za odvod komunalne odpadne in padavinske vode. Javni kanalizacijski sistem se zaključi s centralno ČN Ljubljana. Na javno kanalizacijsko omrežje se za namen odvajanja odpadnih komunalnih vod in odpadnih padavinskih vod s povoznih manipulativnih površin priključita tudi načrtovana stanovanjska objekta. Padavinske vode s streh in utrjenih nepovoznih površin se bodo ponikale preko peskolovov in nato preko ponikalnic v podtalje. Industrijske odpadne vode v objektih ne bodo nastajale. Zunanjih parkirnih površin, ki bi se odvajale preko lovilnika olja, ne bo, razen odvodnjavanja površin na ploščadi, kjer bo dovoljeno kratkotrajno ustavljanje za potrebe dostave. Ploščad bo nepropustno utrjena, omejena z dvignjenimi betonskimi robniki in nagnjene proti

vtoku v standardiziran lovilec olj (SIST EN 858-2) ustreznih dimenzij. Glede na namembnost objekta v Smernici za zajem požarne vode MST 13/2020 ni zahtev za zajem požarne vode, vendar se bo v primeru požara onesnažena požarna voda lahko zbirala v zadnji kletni etaži, ki bo izvedena vodotesno in brez talnih odtokov. Zbrana požarna voda pa se bo nato lahko prečrpala v kanalizacijo. Pred prečrpavanjem se bo voda analizirala in v kolikor bo analiza pokazala zadovoljivo čistost, jo bo možno prečrpati v kanalizacijo. V nasprotnem bo potrebno onesnaženo vodo prečrpati v cisterno in odpeljati v ustrezno institucijo na predelavo oz. čiščenje. V objektu ni predvidena uporaba nevarnih kemikalij z izjemo uporabe gospodinjskih čistil z dezinfekcijskim učinkom; odvod uporabljenih čistil bo vezan na komunalne odpadne vode, ki bodo odtekale v javni kanalizacijski sistem. Preostale kemikalije v objektu so nujno potrebne pri delu (npr. osnovni pripravki za vzdrževanje naprav) pri čemer velja navesti, da so vsi tovrstni kemični pripravki ali snovi pakirani v originalni embalaži proizvajalca in navadno shranjevani in uporabljeni v minimalnih količinah. Navedenim kemikalijam bo zaradi izvedbe objekta onemogočen prehod v podtalje in podzemne vode.

V predloženi Strokovni oceni so za varstvo podzemne vode podani naslednji ukrepi za čas obratovanja:

- pred uporabo je treba preveriti vodotesnost interne kanalizacije s standardiziranimi postopki;
- za javno kanalizacijsko omrežje mora biti pred uporabo preverjena vodotesnost v skladu s standardiziranimi postopki;
- dno ponikovalnice mora biti najmanj 1 m nad najvišjo gladino podzemne vode.

Glede na to, da je navedene ukrepe, ki jih mora nosilec nameravanega posega upoštevati pri izdelavi projektne dokumentacije, določila DRSV v projektnih pogojih št. 35506-498/2023-3, 20. 3. 2023, jih ministrstvo ni ponovno določalo v izrek te odločbe. Ministrstvo nadalje pojasnjuje, da je v okviru obravnavanega upravnega postopka prejelo mnenje DRSV št. 35019-21/2023-3 z dne 26. 4. 2023, iz katerega izhaja, da za nameravani poseg, z vidika vpliva na vodni vir, ni potrebno izvesti presoje vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstvenega soglasja.

Glede na vse navedeno, ministrstvo vpliv nameravanega posega na emisije snovi v podzemne vode v času obratovanja ne ocenjuje kot pomemben.

Emisije onesnaževal v zrak

V času gradnje bodo emisije onesnaževal v zrak posledica izvajanja gradbenih del, prevozov tovornih vozil in obratovanja gradbenih strojev. Pri uporabi gradbene mehanizacije in tovornih vozil bodo nastajale emisije onesnaževal, ki izhajajo z izpušnimi plini iz motorjev z notranjim zgorevanjem, gradbišče pa lahko predstavlja znaten vir emisij delcev (PM_{10} , $PM_{2,5}$) v zrak, če se pri organizaciji gradbišča in izvajanju del ne upoštevajo zakonsko določeni zaščitni ukrepi.

Za nameravani poseg je bil izdelan Elaborat preprečevanja in zmanjševanja emisije delcev iz gradbišča, v kateremu so ocenjene emisije delcev PM_{10} z območja gradbišča, podana je tudi ocena dodatne onesnaženosti zraka zaradi obratovanja transportnih in gradbiščnih poti v okolici gradbišča.

Med gradbenimi deli se bo onesnaženost z delci PM_{10} povečala na območju in v okolici gradbišča zaradi obratovanja gradbene mehanizacije, internega transporta po gradbišču, naprav in dodatnega transporta za potrebe gradnje. Obremenitev bo največja pri intenzivnih zemeljskih delih (izkop in odvoz zemeljskega materiala) na gradbišču ter ob transportnih poteh do gradbišča. Vpliv gradnje na ožjem območju ob gradbišču bo neposreden in kratkoročen, na širšem vplivnem območju pa bo prisoten tudi daljinski vpliv zaradi prevozov gradbenega in izkopnega materiala. Glede na velikost gradbene jame je ocenjena količina zemeljskega izkopa 54.460 m^3 (raščeno stanje), kar predstavlja približno 68.075 m^3 izkopa v razsutem stanju (faktor 1,25 glede na raščeno stanje). Približno 4.150 m^3 zemeljskega izkopa se bo uporabilo v okviru gradbišča, 63.925 m^3 pa ga bo treba odpeljati z lokacije. V kolikor se upošteva, da se bodo za odvoz uporabljala tovorna vozila z nosilnostjo 15 ton oz. ca. 10 m^3 in je predvideni čas izvajanja izkopa 4 mesece (če se upošteva 26 delovnih dni na mesec), bo maksimalni možen dnevni odvoz ca. 35 tovornih vozil na dan (skupno 70 prevozov tovornih vozil/dan), če se predvideva čas dela med 6. in 18. uro. Izven intenzivnih izkopnih del se na območje gradbišča pričakuje do v povprečju 20 tovornih vozil

dnevno. V času gradnje bodo s prašenjem najbolj obremenjena najbližja stanovanjska območja ob Parmovi ulici ter objekti na območju Islamskega verskega kulturnega centra (IVKC).

Z upoštevanjem splošnih in dodatnih omilitvenih ukrepov se bodo najvišje dnevne koncentracije in povprečne letne koncentracije delcev PM₁₀ občutno zmanjšale. Uredba o preprečevanju in zmanjševanju emisije delcev iz gradbišč (Uradni list RS, št. 21/11, 197/21 in 44/22 – ZVO-2) izvajalcem med drugim nalaga pravila ravnanja pri izvajanju gradbenih del na gradbišču, z namenom preprečevanja in zmanjševanja emisije delcev iz gradbišč. Ukrepe za preprečevanje emisij prahu pri transportu določajo tudi predpisi s področja cestnega prometa. Pravilnik o nalaganju in pritrjevanju tovora v cestnem prometu (Pravilnik o nalaganju in pritrjevanju tovora v cestnem prometu (Uradni list RS, št. 70/11), med drugim določa, da mora biti tovor med prevozom v cestnem prometu naložen, pritrjen in zavarovan tako, da ne povzroča škode na cesti in objektih, ne onesnažuje okolja, ne povzroča več hrupa, kot je dovoljeno in se ne razsipa ali pada z vozila, sipki tovor, gradbeni odpadki ter drug material, ki povzroča prašenje, pa mora biti na vozilu naložen, pritrjen in zavarovan tako, da onemogoča prašenje.

Za območje gradbišča so v Strokovni oceni predvideni naslednji omilitveni ukrepi za preprečevanje razširjanja prašenja:

- uporaba naprav in gradbene mehanizacije, ki je na delovnih odprtinah, izstopnih mestih in mestih nastajanja prahu opremljena z napravami za odstranjevanje prahu;
- uporaba prevoznih sredstev in delovnih strojev, izdelanih v skladu s predpisi, ki omejujejo emisijo delcev in z navedbami, predpisanimi v 4 in 5. členu Uredbe o preprečevanju in zmanjševanju emisije delcev iz gradbišč (Uradni list RS, št. 21/11, 197/21 in 44/22 – ZVO-2);
- prekrivanje sipkih tovorov med prevozom;
- protiprašna zaščita voznih površin vseh gradbiščnih in dovoznih poti;
- omejitev hitrosti vožnje transportnih vozil na internih transportnih poteh na območju gradbišč na največ 10 km/h;
- tovorna vozila se bodo na lokaciji gradbišča zadrževala le kratek čas, t. j. le za čas pretovora, ko morajo imeti ugasnjene motorje. Vsi kamioni, ki bodo prihajali na gradbišče, morajo imeti EURO 6 motorje, ki ustrezajo standardom dovoljenih izpustov;
- redno vlaženje internih transportnih poti na gradbiščih in na lokacijah za vnos v tla;
- redno vlaženje odkritih površin na gradbiščih;
- na izvozih z gradbiščnih cest oziroma izvozih iz gradbišč na ceste, ki so javno dobro, je treba zagotoviti pranje koles in podvozja vozil;
- preprečevanje raznosa materiala z območja gradbišč na javne prometne površine s prevoznimi sredstvi z ureditvijo učinkovitega čiščenja vozil pred izvozom z gradbiščnih platojev;
- omejitev intenzivnosti odlaganja v obdobjih izrazito neugodnih razmer (izkopni material z nizko vlažnostjo, daljše obdobje brez padavin, izjemno visoke hitrosti vetrov);
- časovna omejitev prevoza gradbenega in izkopnega materiala po lokalnem cestnem omrežju na dnevno obdobje;
- prevoz gradbenega in izkopnega materiala je treba voditi iz obstoječega cestnega priključka Dunajska – ulica Bežigrad – križišče Parmova/Bežigrad – cesta C6, dostop do gradbišča iz Džamijske ceste na severni meji posega.

V Elaboratu preprečevanja in zmanjševanja emisije delcev iz gradbišča sta navedena tudi naslednja dodatna omilitvena ukrepa:

- pred pričetkom izvajanja gradbenih del mora nosilec nameravanega posega zagotoviti izvedbo 2 začasnih polnih gradbiščnih ograj višine 2,5 m in skupne dolžine 243 m (vzhodni rob v smeri Parmove ulice dolžina 120 m, zahodni rob v smeri IVKC dolžina 123 m),
- na območju nameravanega posega je treba v primerih, ko je uradno razglašeno čezmerno onesnaženje zraka z delci PM₁₀, na gradbišču omejiti dela, ki povzročajo prašenje (zemeljska dela).

Ministrstvo je v točko 1./2./2.1. izreka te odločbe nosilcu nameravanega posega predpisalo naslednje dodatne omilitvene ukrepe, navedene v predloženi Strokovni oceni in Elaboratu

preprečevanja in zmanjševanja emisije delcev iz gradbišča, ki jih je potrebno upoštevati v času izvajanja gradbenih del:

- pred pričetkom izvajanja gradbenih del mora nosilec nameravanega posega zagotoviti izvedbo dveh začasnih polnih gradbiščnih ograj višine 2,5 m in skupne dolžine 243 m (vzhodni rob v smeri Parmove ulice dolžina 120 m, zahodni rob v smeri IVKC dolžina 123 m),
- na območju nameravanega posega je treba v primerih, ko je uradno razglašeno čezmerno onesnaženje zraka z delci PM₁₀, na gradbišču omejiti dela, ki povzročajo prašenje (zemeljska dela);
- na internih transportnih poteh na območju gradbišča je treba omejiti hitrosti vožnje transportnih vozil na največ 10 km/h;
- prevoz gradbenega in izkopnega materiala po lokalnem cestnem omrežju je treba izvajati v dnevnem obdobju, med delavniki med 6. in 18 uro ter ob sobotah med 6. in 16. uro;
- prevoz gradbenega in izkopnega materiala je treba voditi iz obstoječega cestnega priključka Dunajska – Ulica Bežigrad – križišče Parmova/Bežigrad – cesta C6, dostop do gradbišča iz Džamijske ceste na severni meji nameravanega posega.

Ministrstvo v izrek odločbe ni določalo zakonodajnih ukrepov, ker so le-ti sami po sebi zavezujoči za nosilca nameravanega posega.

Program spremljanja vplivov na kakovost zraka mora biti časovno usklajen z načrtom gradbenih del in mora vključevati:

- nadzor nad emisijami gradbene mehanizacije in začasnih gradbiščnih naprav na območju celotnega gradbišča (tehnična brezhibnost uporabljene mehanizacije in transportnih sredstev);
- nadzor ukrepov za omejevanje prašenja na gradbišču, začasnih skladišč materiala in na dovoznih cestah na območje gradbišča (vlaženje odkritih površin, čiščenje prevoznih sredstev, prekrivanje sipkih tovorov med transportom...).

Zavezanec za izvedbo spremljanja vplivov je nadzornik gradnje skupaj z izvajalcem gradbenih del in nosilcem nameravanega posega. Izvajanje ukrepov za zmanjševanje emisije prašnih delcev z območja gradbišča mora evidentirati izvajalec z dnevnim zapisovanjem v gradbeni dnevnik, nadzornik spremlja skladnost izvedbe ukrepov z načrtom ureditve gradbišča. Spremljanje kakovosti zunanjega zraka z meritvami koncentracij delcev PM₁₀ v okolici gradbišča v času izvajanja gradbenih del ni potrebno.

Vpliv bo začasen, omejen na čas trajanja gradnje, in reverzibilen. Z upoštevanjem zakonsko predpisanih in dodatnih omilitvenih ukrepov, ki jih je ministrstvo vključilo v točko 1./2./2.1. izreka te odločbe, je mogoče bistveno zmanjšati vpliv gradbišča na kakovost zraka na območju gradbišča in v okolici.

Glede na predviden obseg del, čas trajanja gradnje in transport za potrebe gradbišča, predvideno upoštevanje vseh navedenih ukrepov, vpliv nameravanega posega na emisije onesnaževal v zrak oz. na kakovost zraka v času gradnje ne bo pomemben.

Načrtovani stavbi se bosta za potrebe ogrevanja in pripravo sanitarne tople vode priključili na sistem daljinskega ogrevanja – na obstoječe vročevodno omrežje. Objekt ne bo priključen na plinovodno omrežje. Nameravani poseg se ne uvršča med naprave, za katere je v skladu z določili Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja (Uradni list RS, št. 31/07, 70/08, 61/09, 50/13, 44/22 – ZVO-2 in 48/22) potrebno pridobiti okoljevarstveno dovoljenje.

Glavni povzročitelj emisij onesnaževal v zrak v času obratovanja bo z objektom povezan promet. Na zunanjih površinah parkiranja ne bo, v kletnih etažah pa se bo uredilo 214 parkirnih mest za osebna vozila. Predvidena so tudi parkirna mesta za električna vozila. Zagotovljena bo kolesarnica v sklopu stavb in na površinah pri vseh vhodih v stavbe, prav tako bodo na voljo stojala za kolesa na zunanjih površinah (predvidenih 312 parkirnih mest za kolesa). Na Parmovi ulici so določeni ločeni pasovi za kolesarje. Na ploščadi ob Parmovi bo pred objektom E1 dovoljeno ustavljanje za potrebe dostave lokalov (kratkotrajno ustavljanje – ploščad preko lovilcev olja). Glede na predvideno dejavnost se v povprečju pričakuje 1,5 izmenjav na parkirno mesto v dnevnem obdobju, 0,5 v večernem obdobju in 0,1 v nočnem obdobju. Emisije povzročene s

prometom povezanim z objektom ocenjujemo kot nepomembne, saj ne bodo pomembno povečale celotnega prometa v okolici.

V smislu trajnostne mobilnosti je lokacija dobro povezana z javnim potniškim prometom (avtobusni in železniški promet), v okviru nameravanega posega pa sta predvideni tudi dve kolesarnici za 215 koles.

V kleti je predviden dizel električni agregat (DEA) za rezervno napajanje nujnih porabnikov z električno energijo. Poleg obratovanja v primeru izpada električne energije bo dizel agregat obratoval tudi pri rednem mesečnem testiranju (predvidoma po 5 minut). Dejanski obratovalni čas ni možno napovedati, ocenjuje pa se, da bo manjši od 300 ur letno.

Uredba o emisiji snovi v zrak iz srednjih kurilnih naprav, plinskih turbin in nepremičnih motorjev (Uradni list RS, št. 17/18, 59/18, 44/22 – ZVO-2 in 99/22) se uporablja za nepremične motorje z vhodno toplotno močjo, manjšo od 50 MW, ne glede na to, katero gorivo je uporabljeno, in ne glede na to, ali gre za pridobivanje električne energije ali toplote ali za opravljanje mehanskega dela. Torej velja tudi za predviden dizelski agregat (nepremični motor na tekoče gorivo - plinsko olje) vhodne toplotne moči 400 kW. Iz uredbe izhaja, da za to napravo upravljavec ne rabi izvajati obratovalnega monitoringa emisije snovi v zrak, kot tudi ne rabi pridobiti okoljevarstvenega dovoljenja. Drugih s predvidenim objektom povezanih virov emisij snovi v zrak se ne pričakuje.

Glede na navedeno bo vpliv emisij onesnaževal v zrak v času obratovanja nepomemben.

Vibracije

Vibracije, ki se neposredno širijo v okolje v obliki občasnih sunkov ali stalnih nihajev, so lahko posledica cestnega tovornega prometa, uporabe nekaterih strojev in naprav ali nekaterih aktivnosti (kot npr. razstreljevanje, rušenje, vrtanje, pretovarjanje, ipd.), širjenje vibracij v okolje pa je odvisno od številnih faktorjev (zgradbe tal, namestitve strojev, stanja cest, itd.).

Pri nameravanem posegu bodo vibracije v času gradnje posledica izvajanja nekaterih gradbenih del, kot so npr. zemeljska dela (izkop, zaščita gradbene jame, temeljenje), natovarjanje tovornih vozil z zemeljskim izkopom, prevozi težkih tovornih vozil ipd.

Glede na pričakovano sestavo tal in situacijo območja se ne pričakuje, da bodo pri gradnji uporabljeni postopki, ki so lahko pomembnejši vir vibracij (npr. miniranje, pilotiranje z zabijanjem, ipd.).

Ob izvedbi nameravanega posega je na vzhodnem, severnem in zahodnem robu zemljišča predvideno varovanje in zaščita izkopa gradbene jame z jet-grouting slopi, ki bodo na mestih, kjer se rob gradbene jame približa obstoječim objektom po potrebi kombinirani z uvrtnimi piloti.

Jet-grouting slopi se izvajajo tako, da se v tla uvrta drogove premera ca. 10 cm, nato pa se ob postopnem izvleku drogovja skozi tega na konici vbrizgava cementna masa, ki zapolni odprtine v rodu in pesku. V danem primeru so predvideni jet-grouting slopi premera 60-80 cm.

Kot izhaja iz priloženega mnenja SIP, se bo ob izvedbi zaščite gradbene jame in izkopu izvajal monitoring vseh okoliških objektov, ki so od oboda gradbene jame oddaljeni manj od 25 m. Iz mnenja nadalje izhaja, da je ob izvedbi zaščite gradbene jame možno izvesti monitoring vibracij, za katerega projektant ocenjuje, da bo pod dovoljenimi vrednostmi. Ker v slovenskem pravnem redu ni ustrezne zakonodaje za spremljanje vibracij v okolju, je potrebno monitoring izvesti v skladu z ustreznimi referenčnimi standardi, kot je npr. nemški standard DIN 4150-3, avstrijski ÖNORM S 9020 in primerljivi. Temeljenje objekta bo glede na rezultate preiskav tal plitvo (ne bo pilotiranja), zato pri samem temeljenju objekta pomembnejših vibracij ni pričakovati.

Cestni transport za potrebe gradnje bo izven območja gradbišča potekal po asfaltiranih javnih cestah, na katerih je hitrost vožnje v naseljih omejena.

Vpliv bo kratkotrajen, začasen, reverzibilen in zaznaven predvsem neposredno na gradbišču (ob posameznem delovnem stroju). Vpliv vibracij v času gradnje ministrstvo pri ustrezni organizaciji del na gradbišču ocenjuje kot manj pomemben, ob doslednem izvajanju dodatnih omilitvenih ukrepov, ki ju je ministrstvo določilo v točko I./2./2.1., alineja 1 in 2 izreka te odločbe. Pred pričetkom gradnje je treba izdelati kataster obstoječih poškodb na objektih, vključno z izvedbo meritev širine karakterističnih razpok na označenih mestih, na najbolj izpostavljenih objektih v okolici gradbišča. V času izvedbe zemeljskih del in zaščite gradbene jame je treba izvesti

monitoring vibracij. Ker v slovenskem pravnem redu ni ustrezne zakonodaje za spremljanje vibracij v okolju, naj se monitoring izvede v skladu z ustreznimi referenčnimi standardi kot je npr. nemški standard DIN 4150-3, avstrijski ÖNORM S 9020 in primerljivi.

Predvidena večstanovanjska objekta v času obratovanja ne bota vira širjenja vibracij v okolje. Vpliva vibracij v času obratovanja ne bo.

Emisije hrupa

Stopnje varstva pred hrupom: območje nameravanega posega in okolica so razvrščeni v III. stopnjo varstva pred hrupom, v bližini (železnica, pivovarna Union) pa območje IV. stopnje varstva pred hrupom. Vse stanovanjske površine, površine centralnih dejavnosti in parkovne površine, ki ležijo v okolici nameravanega posega, so razvrščene v III. stopnjo varstva pred hrupom. Najbližje območje II. stopnje varstva pred hrupom je od lokacije nameravanega posega oddaljeno dobrih 80 m severozahodno.

Za nameravani poseg je bila izdelana Strokovna ocena obremenitve s hrupom med gradnjo in obratovanjem, iz katere izhajajo naslednje ugotovitve:

v obstoječem stanju sta na širšem območju posega prevladujoča vira hrupa lokalni cestni promet (Parmova ulica, Bežigrad, Dunajska in Tivolska cesta) ter železniški promet (glavni progi št. 20 Ljubljana-Jesenice-d.m. in št. 50 Ljubljana-Divača-Sežana-d.m., regionalna proga št. 21 Ljubljana-Kamnik).

V neposredni okolici nameravanega posega obstoječa obremenitev s hrupom na fasadah stavb, ki so izpostavljene načrtovanim novogradnjam, ne presega mejnih vrednosti za vir hrupa in za celotno obremenitev s hrupom. Čezmerna obremenitev s hrupom je ocenjena pri stavbah ob cesti Bežigrad (Parmova ulica 42), kjer je obremenitev s hrupom posledica cestnega prometa, prav tako je obremenitev s hrupom zaradi železniškega prometa čezmerna na južnih fasadah stavb ob Kurilniški ulici, ki pa pri izvedbi nameravanega posega ne bodo izpostavljene.

Med gradnjo se bo obremenitev s hrupom povečala zaradi gradbenih del in obratovanja gradbene mehanizacije ter ob transportnih poteh zaradi prevozov materiala za potrebe gradnje. Obremenitev s hrupom bo največja ob gradbišču pri intenzivnih zemeljskih delih in v času varovanja gradbene jame. V širši okolici bo vpliv prisoten tudi ob transportnih poteh do odzemnih mest gradbenega materiala (betonarne, asfaltne baze, ...) ter do lokacij, kamor se bo v nadaljnje ravnanje odpeljal zemeljski izkop. Izvedba gradnje objektov je okvirno določena v terminskem planu, skladno s katerim bo celotni čas gradnje predvidoma trajal 26-30 mesecev. Od tega bodo zemeljska dela trajala ca. 5 mesecev (ca. 1 mesec zaščita gradbene jame, ca. 4 mesece izkop). Ocenjeno število prevozov za potrebe gradnje po posameznih fazah gradnje je naslednje:

- v času pripravljanih zemeljskih del bo med 10 in 30 prevozov tovornih vozil/dan, v času varovanja gradbene jame približno 10 prevozov/dan,
- največ prevozov bo v času izkopa in zemeljskih del: v povprečju 123 prevozov/dan,
- med gradbenimi deli v povprečju 40 prevozov tovornih vozil/dan,
- v času obrtniških del in zunanje ureditve v povprečju 20 prevozov tovornih vozil/dan.

Med gradnjo so predvideni naslednji omilitveni ukrepi za zmanjšanje obremenitve s hrupom:

- uporaba delovnih naprav, gradbenih strojev, ki so izdelane v skladu z zahtevami Pravilnika o emisiji hrupa strojev, ki se uporabljajo na prostem (Uradni list RS, št. 106/02, 50/05, 49/06, 17/11- ZTZPUS-1) in Direktive 2000/14/EC;
- časovna omejitev obratovanja gradbišč:
  - gradbena dela na odprtih površinah (vsa dela, kjer obratuje težka gradbena mehanizacija in običajno vključujejo predvsem zemeljska dela) lahko potekajo med delavniki v dnevnem obdobju med 6. in 18. uro ter ob sobotah med 6. in 16. uro;
  - dela, ki ne zahtevajo uporabe težke gradbene mehanizacije in ne vplivajo na povečanje obremenitve s hrupom v okolju (npr. obrtniška dela in montaža opreme in inštalacij v notranjosti objekta), se lahko izvajajo tudi v ostalih obdobjih dneva;
- časovna omejitev transporta materiala:

- transport gradbiščnega in viškov izkopnega materiala na gradbišče po javnem cestnem omrežju lahko poteka le med delovniki v dnevnem obdobju med 6. in 18. uro ter ob sobotah med 6. in 16. uro;
- prevoz gradbenega in izkopnega materiala je treba voditi iz obstoječega cestnega priključka Dunajska – ulica Bežigrad – križišče Parmova/Bežigrad – cesta C6, dostop do gradbišča iz Džamijske ceste na severni meji nameravanega posega;
- za zmanjšanje obremenitve s hrupom v času varovanja gradbene jame je predvidena izvedba dveh začasnih polnih gradbiščnih ograj višine 2,5 m in skupne dolžine 243 m na meji gradbišča, od teh dolžine 120 m na vzhodni strani v smeri Parmove ulice in dolžine 123 m na zahodni strani v smeri IVKC, ki bosta delno omejevali širjenje hrupa z območja gradbišča.

V skladu z 78. členom Gradbenega zakona (Uradni list RS, št. 199/21 in 105/22 – ZZNŠPP) morajo bili ukrepi varstva pred hrupom med gradnjo podrobno opredeljeni v načrtu organizacije gradbišča, ki ga izdelata izvajalec gradbenih del, pred pričetkom gradnje pa ga potrdi investitor. Zavezanec za izvajanje ukrepov med gradnjo je izvajalec gradbenih del.

Med gradnjo so predlagani še naslednji dodatni omilitveni ukrepi:

- za zmanjšanje vznemirjenosti prebivalcev zaradi hrupa gradbišča je treba v času najbolj intenzivne gradnje obveščati bližnje prebivalce o vrsti in predvidenem trajanju hrupnih del,
- dosledno spremljanje in obravnavanje vseh pritožb prebivalcev zaradi hrupa v času gradbenih del,
- med gradnjo se je treba izogibati impulznemu hrupu (udarjanje, padci predmetov, udarjanje loput pri raztovarjanju tovornih vozil, ...).

Kot izhaja iz strokovne ocene obremenitve s hrupom, v času gradnje neposredna obremenitev najbližjih stavb s hrupom zaradi gradnje ne bo presegala mejnih vrednosti za gradbišče v dnevnem in celodnevem obdobju, prav tako v času gradnje nameravani poseg ne bo povzročil dodatno čezmerno obremenjenih stavb glede na mejne vrednosti za celotno obremenitev okolja s hrupom.

Glede na vse zgoraj navedeno ministrstvo ocenjuje, da se bo kakovost okolja zaradi emisij hrupa v neposredni okolici gradbišča in ob dovozni cesti nepomembno in le prehodno poslabšala. Vpliv hrupa v času gradnje bo začasen in reverzibilen. Vpliv hrupa ministrstvo ocenjuje kot manj pomemben, ob doslednem izvajanju dodatnih omilitvenih ukrepov, ki ju je ministrstvo določilo v točko 1./2./2.1. izreka te odločbe.

V času obratovanja oz. uporabe stanovanjska objekta ne bosta pomemben vir emisij hrupa v okolje. Med obratovanjem bo obremenitev s hrupom povečana predvsem zaradi dodatnega prometa, ki ga bodo generirale dejavnosti na območju nameravanega posega, medtem ko dodatni viri hrupa (strojne naprave, hladilni in prezračevalni sistemi) na načrtovanih novogradnjah niso predvideni.

Ocena obremenitve s hrupom med obratovanjem vključuje oceno celotne obremenitve s hrupom zaradi obratovanja linijskih virov v okolici nameravanega posega z upoštevanjem spremembe prometnih obremenitev cestnega omrežja zaradi obratovanja nameravanega posega. Povečanje bo posledica povečanega prometa na območju nameravanega posega.

Celotna obremenitev s hrupom na območju nameravanega posega je ocenjena za plansko obdobje v letu 2030, pri čemer je v strokovne ocene obremenitve s hrupom med gradnjo in obratovanjem ocenjeno stanje brez izvedbe nameravanega posega z upoštevanjem pričakovanega naraščanja prometa na cestnem in železniškem omrežju, vključno s predvideno spremembo tirne sheme železniške postaje Ljubljana in lastnosti vožnje železniškega prometa (ŽOLP 1) ter za stanje z izvedbo nameravanega posega, pri katerem je dodatno upoštevan promet na območje nameravanega posega.

Neposredna obremenitev s hrupom zaradi obratovanja nameravanega posega ne bo povzročala čezmerne obremenitve okolja. Celotna obremenitev s hrupom se bo pri stavbah z varovanimi prostori po izvedbi nameravanega posega delno zaradi odbojev od fasad novih objektov na

območju nameravanega posega, delno zaradi dodatne generacije prometa le ne bistveno povečala (do največ 0,4 dB(A)), novih čezmerno obremenjenih stavb ne bo. V okolici nameravanega posega bo še vedno prevladujoči vir hrupa cestni in železniški promet, ki pa na fasadah bližnjih stavbah, ki bodo izpostavljene obravnavanemu posegu, ne bo čezmerna.

Obratovanje načrtovanih stanovanjskih stavb ob Parmovi ulici v Ljubljani ne bo bistveno vplivalo na spremembo celotne obremenitve s hrupom. Posebni omilitveni ukrepi za zmanjšanje obremenitve s hrupom v okolici nameravanega posega zaradi načrtovane novogradnje niso potrebni.

Vpliv hrupa v času obratovanja oz. uporabe večstanovanjskega objekta ministrstvo ocenjuje kot manj pomemben.

Veljavnost odločbe

V skladu s štirinajstim odstavkom 90. člena ZVO-2 odločba, izdana v predhodnem postopku preneha veljati, če nosilec nameravanega posega v petih letih od njene pravnomočnosti ne začne izvajati posega v okolje ali ne vloži vloge za izdajo integralnega gradbenega dovoljenja, če je to zahtevano po predpisih o graditvi objektov. Zato je ministrstvo odločilo, kot izhaja iz II. točke izreka te odločbe.

Stroški

V skladu s petim odstavkom 213. člena v povezavi s 118. členom ZUP je bilo treba v izreku te odločbe odločiti tudi o stroških postopka. Glede na to, da v tem postopku stroški niso nastali, je bilo odločeno, kot izhaja iz III. točke izreka tega okoljevarstvenega soglasja.

Iz drugega odstavka 230. člena ZUP izhaja, da je zoper odločbo, ki jo izda na prvi stopnji ministrstvo, dovoljena pritožba samo takrat, kadar je to z zakonom določeno. Takšen zakon mora določiti tudi, kateri organ je pristojen za odločanje o pritožbi, sicer o pritožbi odloča vlada.

Ker ZVO-2 možnosti pritožbe zoper to odločbo ne določa, pritožba ni dovoljena, mogoče pa je začeti upravni spor.

Pouk o pravnem sredstvu:

Zoper to odločbo ni pritožbe, pač pa je dovoljen upravni spor z vložitvijo tožbe na Upravno sodišče Republike Slovenije v roku 30 dni od vročitve odločbe. Tožbo se vloži neposredno pri pristojnem sodišču ali pošlje po pošti.

Ta upravni akt je bil izdan kot fizična kopija dokumenta v elektronski obliki. V skladu z drugim odstavkom 65.b člena Uredbe o upravnem poslovanju (Uradni list RS, št. 9/18, 14/20, 167/20, 172/21, 68/22, 89/22 in 135/22) vas seznanjamo, da lahko zahtevate, da se vam pošlje izviren dokumenta na elektronski naslov ali potrdi skladnost kopije dokumenta z izvirnikom. Uveljavljanje te zahteve ne vpliva na vaš pravni položaj oziroma tek roka, ki je začel teči z vročitvijo kopije.

Pripravila:

Ana Kezele Abramović
sekretarka

mag. Vesna Kolar Planinšič
vodja Sektorja za okoljske presoje

Vročiti:

- pooblaščencu nosilca nameravanega posega: GIGA-R d.o.o., Hraše 19b, 1216 Smlednik (za: RESIDENCE, poslovanje z nepremičninami, d.o.o., Kržičeva ulica 3, 1000 Ljubljana) – osebno.

Poslati po osmem odstavku 90. člena ZVO-2 tudi:

- Inšpektorat Republike Slovenije za okolje in energijo, Inšpekcija za okolje, Dunajska cesta 56, 1000 Ljubljana - po elektronski pošti (gp.irsoe@gov.si);
- Mestna občina Ljubljana, Mestni trg 1, 1000 Ljubljana – po elektronski pošti (glavna.pisarna@ljubljana.si);
- Direkcija Republike Slovenije za vode, Sektorja območja srednje Save, Vojkova cesta 52, 1000 Ljubljana – po elektronski pošti (gp.drsv-lj@gov.si);
- Nacionalni inštitut za javno zdravje, Center za zdravstveno ekologijo, Trubarjeva cesta 2, 1000 Ljubljana – po elektronski pošti (info@nijz.si);
- Zavod za varstvo kulturne dediščine, Služba za kulturno dediščino, Območna enota Ljubljana, Tržaška cesta 4, 1000 Ljubljana – po elektronski pošti (tajnistvo.lj@zvkds.si).